

Primăria Orașului Ocnița

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A ORAȘULUI OCNIȚA PE PERIOADA 2015 - 2020

Ocnița, 2014

I. SUMAR EXECUTIV	2
II. INTRODUCERE	4
2.1 Context local	4
2.2 Elementele de creare a identității orașului	4
2.3 Abordarea metodologică	6
III. CONTEXT STRATEGIC	6
IV. ANALIZA-DIAGNOSTIC	7
4.1 Prezentarea generală a orașului	7
4.1.2 Relieful	8
4.1.3 Repere istorice	8
4.2 Capitalul natural	8
4.2.1 Fondul forestier, flora și fauna	8
4.2.2 Apele de suprafață și apele subterane	9
4.2.3 Clima și aerul	10
4.2.4 Solurile și subsolurile	10
4.3 Planificarea spațiilor localității	11
4.3.1 Dezvoltarea urbanistică	11
4.3.2 Descrierea topografică	11
4.4 Mediul social-cultural	12
4.4.1 Demografia, procesul migraționist, incidența factorului sărăciei	12
4.4.2 Ocuparea populației în câmpul muncii din localitate	14
4.4.3 Viața asociativă	14
4.4.4 Cultura	14
4.4.5 Sportul	15
4.4.6 Odihnă și divertisment	16
4.4.7 Mass media	16
4.5 Serviciile sociale	17
4.5.1 Educația	17
4.5.2 Ocrotirea sănătății	18
4.5.3 Asigurarea cu locuințe și facilități de confort	19
4.6 Dezvoltarea economic	19
4.6.1 Privire de ansamblu	19
4.6.2 Industria	20
4.6.3 Agricultură	20
4.6.4 Comerț și servicii	21
4.6.5 Turism	21
4.7. Infrastructura	23
4.7.1 Rețeaua de transport	23
4.7.2 Rețeaua de alimentare cu apă și canalizare	24
4.7.3 Rețele energetice, eficiența consumului de energie, utilizarea energiei regenerabile	25
4.7.4 Rețelele de telecomunicații	25
4.7.5 Infrastructura administrativă	25

4.7.6 Managementul deșeurilor	26
4.8. Mediul ambiant și situația ecologică	27
4.8.1 Factorii calității mediului – apele, solurile, aerul	27
4.8.2 Designul hidrologic	28
4.8.3 Educația ecologică și activități în folosul comunității	29
4.9. Guvernarea locală/Indicatori de performanță	29
4.9.1 Securitatea locuitorilor	29
4.9.2 Serviciile administrative	29
4.9.3 Managementul serviciilor publice	30
4.9.4 Managementul finanțelor publice locale, proprietatea publică și implementarea proiectelor finanțate din exterior	31
4.9.3 Transparența luării deciziilor	32
4.9.4 Capacitatea factorului uman din APL & evaluarea resurselor	32
 V. STRATEGIA LOCALA DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICA	
INTEGRATA	33
5.1. Cadrul General al Strategiei	33
5.1.1 Analiza SWOT sectorială	33
5.1.2 Definirea viziunii și misiunii	41
5.1.3 Obstacole	42
5.1.4 Principii și valori	42
 VI. ANALIZA CADRULUI STRATEGIC	42
6.1 Direcții strategice	43
 VII. PLANUL DE ACȚIUNI CONFORM DIRECȚIILOR	
STRATEGICE (2015 – 2020)	49
 VIII. ANEXE	74
Fișa de proiect 1.....	74
Fișa de proiect 2.....	76
Fișa de proiect 3.....	78
Fișa de proiect 4.....	80
Fișa de proiect 5.....	82

II. INTRODUCERE

2.1. Context local

Contextul local al elaborării prezentului document este definit printr-o acută stare de incertitudine asupra viitorului comunității, datorită multitudinii de probleme comunitare ce au dus orașul la stagnare, precum și depopularea acestuia din motivul insuficienței locurilor de muncă.

În acest context, orașul Ocnița, a cărui dezvoltare istorică s-a bazat pe industria de prelucrare și producere, urmează să facă față impactului creat de închiderea unora din cele mai importante unități industriale ale orașului și să-și definească căile de schimbare a identității sale socio-economice, asigurând regenerarea comunitară și crearea premiselor unei dezvoltări durabile în cadrul politicii de dezvoltare regională bazate pe creștere economică, echitate socială și protecția mediului ambiant, promovînd identitatea culturală locală, susținută de o administrare planificată și eficientă a resurselor în folosul și cu participarea cetățenilor.

Până în prezent, Primăria orașului Ocnița și-a desfășurat activitatea în baza Strategiei de dezvoltare socio-economică a orașului Ocnița 2012-2016, document realizat cu suportul PNUD – Moldova în cadrul Proiectului „Sprijin APL din comunitățile țintă pentru a elabora / actualiza Strategiile de dezvoltare socio-economică în manieră participativă”. Implementarea în practică a strategiei este în linii mari conform planurilor respective de realizare a ei. Astfel, în perioada de implementare a strategiei au fost obținute următoarele rezultate:

- Schimbarea geamurilor vechi pe geamuri termopan la Casa de cultură din oraș;
- Înlocuirea sistemului vechi de încălzire pe unul bazat pe biomasă;
- Pavarea trotuarelor pe str.” 50 ani ai biruinței”;
- Construirea a 2 terenuri de joacă în diferite zone ale orașului;
- Amenajarea terenului de sport la Liceul din localitate, etc.

Implementarea planurilor strategice stabilite în precedentă strategie de dezvoltare au întâmpinat mai multe dificultăți și probleme, atât de ordin financiar prin insuficiența resurselor financiare, cât și a accesului limitat la informații ce tin de participare la diverse programe de finanțare, insuficiența de capacitate și experiență în elaborarea și implementarea proiectelor, implicare redusă a cetățenilor în viața socială a comunității, etc.

Primăria are un specialist responsabil și abilitat în planificare strategică. Gradul de realizare a strategiei este monitorizat numai de specialistul pe planificare. Structuri instituționale de monitorizare a strategiei nu au fost create.

Efectuarea analizei-diagnostic al orașului Ocnița a întâmpinat o serie de dificultăți și probleme, ce ar putea fi enumerate prin: completarea insuficientă a Chestionarului pentru efectuarea analizei-diagnostic a localităților, aproximativitatea datelor, lipsa acestora sau oferirea de date învechite, etc. Una dintre dificultățile care trebuie de menționat este lipsa unor multiple informații importante, absolut necesare pentru efectuarea analizei-diagnostic, cu indicarea concretă a unor indicatori extrem de importanți cum ar fi: produsul anual brut creat în cadrul or. Ocnița, rata șomajului, veniturile disponibile ale locuitorilor, etc . Încă o problemă ar fi inconsistența procesului de management strategic în cadrul APL, precum și angajamentul insuficient și implicarea redusă în realizarea procesului de planificare strategică al funcționarilor APL. O altă problemă internă a APL Ocnița ține de lipsa experienței și abilităților necesare a funcționarilor APL în managementul strategic și planificarea resurselor[

2.2. Elementele de creare a identității orașului

Ocnița este un oraș mic, provincial din nordul Moldovei, înconjurat ca o cetate de dealuri și de păduri întinse. Ocnița este un oraș verde și bine amenajat în care s-au mai păstrat străzi pavate și case din cărămidă roșie, ce oferă orașului un „aer” istoric purtat de timp.

“Orașul florilor” – este considerată Ocnița de către cetățenii săi, fiind, adesea, asociat ba cu un trandafir - această floare poate fi găsită preturindeni în oraș, sau cu o romaniță, deoarece fiecare

petală simbolizează ceva frumos din oraș și toate acestea se unesc și au o atracție spre centru, formînd o uniune. Mai afirmă unii că seamana cu un bujor prospăt înflorit, deoarece cînd faci o privire de la înălțimi asupra orașului Ocnița, el se arată rotund cu mici imperfecțiuni de contur, ca bujorul.

Un avantaj deosebit al orașului este chiar așezarea geografică ce o are – loc pitoresc, împrejmuit de păduri seculare, fapt ce permite dezvoltarea turismului ca ramură economică, ce ar contribui la dezvoltarea orașului. În apropierea localității Ocnița se află unul din cele mai pitorești locuri din Republica Moldova – insula în formă de inimă din satul Naslavcea, raionul Ocnița.

În anul 1890 a fost întocmit primul plan al orașului Ocnița, în care au fost incluse o serie de clădiri, pe care și în prezent le putem admira, pe care au rămas și pînă în prezent inscripții vechi ale străzilor de cîndva. Cea mai veche clădire se consideră Gara feroviară. Orașul a fost construit de o manieră logică, cele mai importante destinații ale orașului nefiind concentrate într-o regiune a localității, dar uniform repartizate peîntreg teritoriul orașului.

Orașul are un șir de avantaje ce ar prezenta interes pentru investitori și anume: este un important nod feroviar, fiind amplasat la hotarul cu Ucraina, există posibilitatea elaborării proiectelor transfrontaliere în diverse domenii de dezvoltare, are multe locuri pitorești, bazine acvatice și surse de apă minerală, deasemenea în apropierea orașului Ocnița, la Naslavcea se află o Mănăstire veche și foarte frumoasă. Mai este vestit orașul prin prezența resurselor materiale ecologice – calcar și piatră, fapt ce contribuie la păstrarea și dezvoltarea artizanatului.

Drept simbol al orașului cetatenii considera Biserica Sfîntul Gheorghe Purtătorul de Biruință, construită la începutul secolului XX, ce încorporează în aspectul său arhitectural atît cultura românească cît și cea rusească. Istoria sa arhitecturală, fiind manifestată prin combinarea a doua culturi, ne vorbește că lăcașul sfînt a fost ctitorit la început de arhitecți ruși, iar din motive politice din acele vremuri, a fost terminată de arhitecți români. Astfel, Biserica din Ocnița este unică în felul său, fiind ocrotită cu mare grijă de enoriașii săi de toate tulburările timpului.

În concluzie putem afirma că Orașul Ocnița, ca destinație turistică, dispune de potențial pentru vizitatorii săi. Produsul turistic al orașului reprezintă un ansamblu de premise reale în crearea unui brînd turistic de oraș provincial în care există obiecte de arhitectura veche ce au stat la temelia fondării sale, obiecte de cult și ecleziastice de valoare, precum și monumente naturale situate în preajma orașului și localitățile limitrofe. Potențialul turistic al orașului ar putea fi valorificat în cadrul turismului religios, ecologic și rural punînd în evidență resursele turistice locale (naturale, culturale, umane) ca și dotările turistice existente (hotel, unități de alimentare publică) și potențiale (agropensiuni). În această privință, atît turismul rural cît și cel religios bazat pe potențialul spațiului provincial-urban, pe oameni și produse ecologice ce există în localitate, urmează se adapteze cerințelor pieții turistice, să amenajeze gospodăriile pentru a fi la nivelul standardelor de calitate dorite de turiști, să pună în valoare tradițiile culinare specifice locului. Astfel, turismul rural dezvoltat în Ocnița ar deveni o activitate capabilă să valorifice potențialul turistic existent și cel dezvoltat ulterior pentru a putea fi propus turiștilor ce ar dori să viziteze un oraș provincial cu multă liniște și locuri memorabile, potrivit întocmai pentru odihnă, recreere, agrement.

Stema orașului Ocnița a fost aprobată la 11 martie 2004 de către Consiliul orașenesc și de către Comisia Națională de Heraldică la 19 martie 2004 cu următoarea descriere:

„Scutul de tip antic din piatră – simbolizează așezarea orașului pe masive de piatră calcaroasă.

Emblema feroviarilor – demonstrează motivul apariției orașului devenind primul nod feroviar de la hotarul de Nord al Moldovei.

Coroana murală cu trei turnuri de aur în vârful scutului – arată statutul de oraș-reședință de raion pe care îl deține orașul Ocnița în ierarhia localităților Republicii Moldova, simbolizînd continuitate, dăinuire, eternitate”.

Drapelul orașului Ocnița, aprobat la aceeași ședință, a fost elaborat în baza figurilor din stema orășenească și reprezintă o pânză dreptunghiulară (1 x 1.5) tripartită în două culori - roșu și alb, având în câmpul roșu, două panglici albe, iar la mijloc emblema feroviarilor.

Orașul Ocnița urmărește să devină un oraș de succes și sustenabil din regiunea de dezvoltare Nord cu întreprinderi economice funcționale și suficiente locuri de muncă, cu drumuri renovate și iluminate, turism dezvoltat – oraș cu mulți copii și tineri.

2.3. Abordarea metodologică

Acest document a fost elaborat cu scopul de a dezvolta capacitatea de formulare și implementare a politicilor publice pentru dezvoltarea urbană, socială și economică la nivelul orașului Ocnița, prin intermediul implementării unui proces participativ de planificare strategică.

Documentul de față este formulat în urma desfășurării de analize specifice și a procesului de consultare a factorilor locali interesați și a comunității, care să includă generarea de scenarii de dezvoltare a orașului și stabilirea unor priorități de intervenție sectoriale, aliniate problemelor, necesităților și constrângerilor identificate la nivel local și documentelor programatice naționale și regionale.

În concordanță cu obiectivele procesului de planificare strategică, oficialii locali, atât cei aleși cât și cei numiți, liderii comunitari, reprezentanți ai societății civile și ai mediului de afaceri, cetățeni ai orașului s-au întâlnit să discute problemele actuale și să identifice câteva din provocările cărora Primăria or. Ocnița trebuie să le facă față. Procesul strategic participativ a fost coordonat la nivel local de Grupul de lucru local.

Metodologia de lucru aplicată este caracteristică elaborării unui document strategic amplu:

1. Diagnosticul teritoriului, bazat pe datele existente și realizat cu implicarea părților interesate (administrația publică, mediul de afaceri, societatea civilă, mediul academic) și a responsabililor pe domenii. Această analiză, ce conține o dimensiune tematică, dar și una integrată, a servit drept material de importanță majoră în cadrul grupurilor de lucru.
2. Analiza SWOT - instrument de analiză a potențialului de dezvoltare a orașului, care ajută la identificarea punctelor tari și slabe și se pot examina oportunitățile și riscurile posibile rezultate din diagnosticul teritoriului pe baza unui proces participativ al părților interesate.
3. Strategia propriu-zisă conține direcțiile strategice și obiectivele specifice de dezvoltare ale orașului și Planul de acțiuni 2015 - 2020. Acestea sunt măsurabile în termeni de timp, relevanță și rezultate concrete.

4. Planul de acțiuni 2015 – 2020 conține acțiuni concrete pe termen scurt și mediu pentru atingerea obiectivelor specifice de dezvoltare stabilite în Strategie.

În același context, metodologia de elaborare a asigurat caracterul participativ și transparent al acestui document prin organizarea de interviuri, chestionare, workshop-uri, focus group-uri, training-uri, grupuri de lucru sectoriale, consultări și audieri publice în fazele esențiale de elaborare, pentru exprimarea nevoilor și aspirațiilor tuturor categoriilor sociale.

În scopul identificării unor oportunități noi și soluții clare pentru problemele posibile, precum și pentru a asigura accesul populației la servicii calitative și accesibile, în anul 2017 va avea loc actualizarea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a or. Ocnița odată cu elaborarea Planului de acțiuni 2017 – 2020. Planurile de acțiuni 2017- 2020 vor servi drept bază pentru elaborarea planurilor anuale de activități la nivelul consiliului local Ocnița.

III. CONTEXT STRATEGIC

Strategia socio-economică a fost elaborată ținându-se cont de o serie de documente de programare locală, regională, națională și internațională: Strategia de Dezvoltare a raionului Ocnița, Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2010-2016; Strategia Națională de descentralizare și Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012–2015; Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova 2020"; Strategia Europa

2020; Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene revizuită 2006; Agenda Locala 21; Obiectivele de dezvoltare ale mileniului 2000-2015.

Totodată, s-au luat în calcul strategiile sectoriale de dezvoltare elaborate la diverse nivele și Programele sectoriale regionale în domeniile Eficiență energetică, Alimentare cu apă și canalizare și Managementul deșeurilor solide.

IV. ANALIZA-DIAGNOSTIC

4.1 Prezentarea generală a orașului

4.1.1 Caracteristicile fizico-geografice.

Orașul Ocnita este amplasat în partea de Nord-Vest a Republicii Moldova, pe malul drept al râului Nistru la hotar cu Ucraina (orașul Moghilev-Podolisc), la o distanță de 230 km de Chișinău. Orașul este cel mai nordic punct feroviar din Republica Moldova.

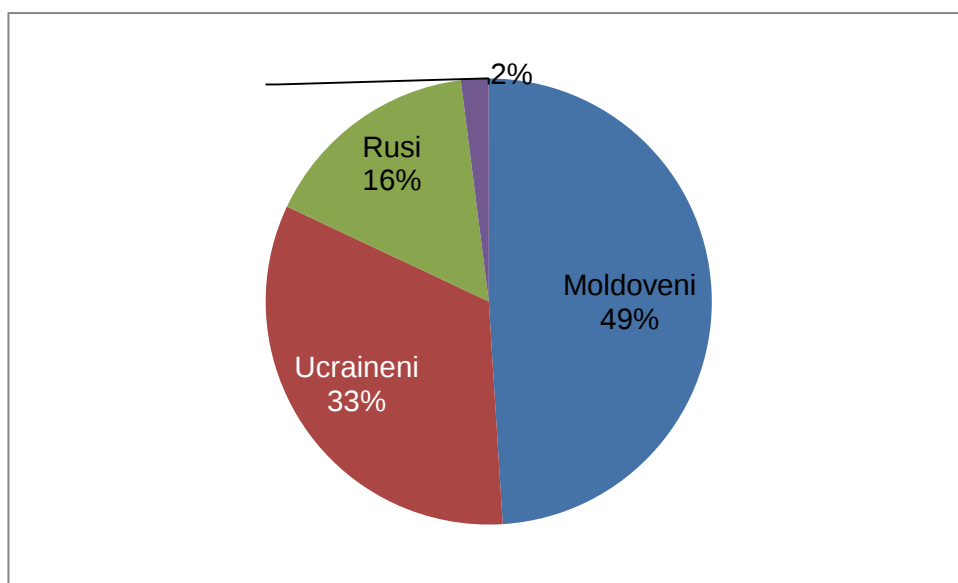
Ocnita face parte din Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova. Orașul Ocnita este centrul administrativ, economic și cultural al raionului care poartă aceeași denumire și în care sunt incluse în total 33 de localități: 3 orașe și 30 localități rurale.

Suprafața totală ocupată de oraș este de aproximativ 4.20 kilometri pătrați, cu un perimetru de 10.35 km pătrați. Numărul de locuitori este de 9,5 mii persoane (conform datelor BNS la 01.01.2014). După numărul de locuitori el ocupă ultimul loc dintre cele 12 orașe din Regiunea de dezvoltare Nord. Orașul este conectat la rețelele de transport de importanță națională prin 2 autosrăzi: R11 Ocnita –

Ocnita și R51 Ocnita-Moghiliov Podolischii și prin calea ferată, care străbate orașul. Conform rezultatelor recensământului din anul 2004, populația orașului are următoarea structură etnică¹:

- 49 % - moldoveni,
- 33 % - ucraineni,
- 16 % - ruși,
- 2 % - alte etnii.

Figura 1. Structura etnică a populației orașului Ocnita

Sursa: Biroul de Statistica Ocnita

¹ Rezultatele recensământului populației din 2004 - Caracteristici demografice, naționale, lingvistice, culturale.

4.1.2 Relieful

Ocnița este amplasată pe podișul de nord al Moldovei, localitatea fiind trasată de o serie de dealuri cu direcția NV-SE preponderent după cursul râului Nistru. Relieful este moderat fragmentat și reprezentat prin podișuri, valcele și dealuri înalte. Altitudinile absolute sunt cuprinse între 200-300 m. În partea industrială a orașului sunt răspândite eroziuni și alunecări de teren. De-a lungul multor râulețe, văile capătă forme de relief accidentat. În zonă se extrag materiale de construcție: calcar, piatră, nisip de cuarț, argilă. În afară de serpentina azurie a Nistrului, se mai pastrează aici răcoarea izvoarelor carpatine, întâlnim și panglici înguste ale râulețelor Ciugur, Cubolta și Racovaț.

4.1.3 Repere istorice

Orașul Ocnița a apărut în legătură cu un eveniment important care s-a produs în Republica Moldova și anume construcția căii ferate, deci inițial orașul a fost fondat în sec. XIX ca stație de cale ferată, devenind primul nod feroviar de la hotarul de Nord al Moldovei.

Apariția Ocniței este legată de construcția, la sfârșitul secolului al XIX-lea, a căii ferate Bălți–Cernăuți. Localitatea Ocnița, care a stat la originile orașului de azi, a apărut pe lângă stația de cale ferată Ocnița în anul 1897. În aprilie 1898 a fost întocmit primul plan al Ocniței. În anul 1903 a fost finalizată construcția clădirii gării feroviare Ocnița. Datorită așezării sale avantajoase, în punctul de intersecție a două ramuri ale căilor ferate, în anul 1910 Ocnița devine centrul administrativ local al căilor ferate. În acea perioadă aici activau depozitul principal și atelierele de reparație a locomotivelor.

Biserica ortodoxă din Ocnița a fost concepută ca lăcaș pentru feroviar, conform decretului țarului Nikolai al II-lea, care prevedea construcția edificiilor religioase la toate punctele feroviare importante. Construcția bisericii a început în anul 1914, fiind însă oprită în 1917. În anul 1925 lucrările au fost reluate, fiind finalizate în 1931. Picturile interioare au fost realizate de doi pictori italieni și unul englez. În ziua de 6 mai 1931, de sărbătoarea Sf. Gheorghe Purtătorul de Biruință, biserica a fost sfințită. De atunci, hramul orașului Ocnița se sărbătorește de 6 mai.

În anul 1923 populația Ocniței era de 3127 de locuitori. Funcționau cooperativa agricolă, abatorul, școala primară și medie, primăria, poșta, telegraful, telefonul, farmacia, 6 cârciumi, etc. În anul 1946 satul Ocnița devine localitate de tip orășenesc. În 1955 la Ocnița se construiește uzina de producere a cărămizii cu o capacitate de 3 mln. cărămizi și 250 mii olane anual. În anul 1975 Ocnița, cu o populație de 7100 locuitori devine centru raional. În această perioadă în oraș funcționau o serie de întreprinderi: fabrica de conserve, fabrica de pâine, fabrica de producere a berii, fabrica de producere a cărămizii roșii și a teracotei, etc, dar care la moment nu mai funcționează.

În anul 1994 i se acordă statut de oraș și intră în componența județului Edineț. Din anul 2003 orașul Ocnița redevine centru raional.

4.2 Capitalul natural

4.2.1 Fondul forestier, flora și fauna

Suprafața totală a fondului forestier din orașul Ocnița este de 30 ha, dintre care:

Păduri - 2 ha

Fîșii verzi de protecție – 17,4 ha

Parcuri – 4,3ha

Scuaruri – 6,3ha.

În vecinătatea orașului Ocnița se află 2 ha de zonă împădurită, proprietate UTA. La momentul actual aceste păduri nu sînt suficient explorate atît prin prisma dezvoltării turismului, precum și industriei forestiere. Pădurea prezintă aici o dumbravă caracteristică regiunii cu stejar pedunculat, combinat cu alți copaci și arbuști: artar, ulm, nuc, salcie, corni, porumbari. Învelișul de iarbă din poienițe e dens și strîns, constă din: hirușor, golomăț, păiuș, rourică; multe specii caracteristice dumbrăvilor de nord – sînzienne, cincidegete, mierea-ursului. Pe teritoriile

adiacente orașului se întâlnesc și o serie de plante medicinale cum ar fi menta, mușetelul, coada soarecelui, cimbrul, cicoarea, traista ciobanului. În pădurile din preajma or. Ocnița se întâlnește mesteacănul – specie mai rară pentru flora regiunii.

Orașul Ocnița dispune de fișii verzi de protecție, plasate în diferite regiuni ale orașului pe lângă case de locuit, diferite întreprinderi și instituții, precum și de-a lungul drumurilor. Suprafața totală a fișiiilor verzi este de 60,7 ha fiind proprietate publică a orașului. Fișiile amplasate de-a lungul drumurilor, din jurul școlilor și caselor de locuit sînt îngrijite. Orașul deține 5 scuaruri și 1 parc.

Fondul forestier se află în stare satisfăcătoare, însă mai există probleme ce pun în pericol resursele forestiere și diversitatea biologică. Spre exemplu, un pericol mai mare prezintă tăierile ilicite, pășunatul neautorizat și poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri menajere, de construcție și de altă natură. Sectorul forestier furnizează anual orașului circa 10m³ de masă lemnoasă. Or, necesitățile în lemne de foc ale populației sînt satisfăcute în proporție de 20 - 30%. Dat fiind faptul că industria forestieră în oraș nu este dezvoltată, fondul forestier este utilizat extrem de modest în calitate de capital. În oraș activează o întreprindere particulară ce confecționează produse lemnoase, însă, asortimentul acestora este prea mic și nu poate aduce un profit esențial economiei orașului în ansamblu. Sînt insuficient valorificate și produsele nelemnoase ale pădurii cum ar fi fructele și pomușoarele de pădure, nucile, ciupercile, plantele medicinale, etc.

Circumstanțele care condiționează contribuția redusă a ramurii silvice la soluționarea problemelor social-economice ale orașului sînt: posibilitățile reduse de recoltare și prelucrare a masei lemnoase și a produselor accesorii ale pădurii, gradul redus de asigurare a sectorului forestier cu utilaj modern, dezvoltarea insuficientă a unor activități auxiliare, cum ar fi pepinieritul, creșterea melcilor și a fazanilor pentru comercializare, ecoturismul etc., care ar putea aduce venit, iar acesta ar putea fi folosit pentru finanțarea suplimentară a activităților de bază.

Pădurile din preajma orașului Ocnița au în exclusivitate funcții de protecție a mediului înconjurător, gazduind diverse specii de mamifere (dihore de pădure și de stepă, veverițe, bursuci, căprioare, vulpi, iepuri de câmp, mistreți) păsări (rațe, barza albă, bîltanul, vulturi, grauri, pițigoi, ciocănituri, porumbei și rîndunele, reptile (șopîrlă de câmp, năpîrcă), pești (carp, biban, șalau, babusca) și insecte.

4.2.2 Apele de suprafață și apele subterane

Rețeaua hidrografică a orașului Ocnița este compusă din 4 bazine hidrografice: lacuri de acumulare. Suprafața totală a acestora este de 22 ha, care au volumul total de apă de circa 660 000 m³. Lacurile se află în raza orașului Ocnița, fiind situate în preajma parcului din localitate, devenind parte componentă a zonei de recreere. Nivelul apei în lacuri depinde de nivelul apelor în râul Nistru și râul Ciugur, dar și de anotimp. Afluxul apei poate fi observat de două ori pe an – în februarie-aprilie și în iunie-iulie. Pe parcursul verii nivelul apei scade, ele fiind puternic mîlitate, ceea ce e legat de eroziunea solurilor în rezultatul ploilor abundente. În ultimele decenii lacurile din oraș nu au fost îngrijite, au rămas în delăsare și practic, orașenii au fost lipsiți de posibilitatea de a se odihni pe deplin în raza orașului. În mare parte bazinele acvatice din raza orașului sunt utilizate în practicarea pescuitului de amator. Nici unul din bazinele acvatice enumerate nu este utilizat ca sursă pentru irigare a terenurilor agricole.

Mai există în în raza orașului și alte cursuri de apă de mai mică importanță (păraie), fiind, în fapt, afluenți ai Ciugurului.

De asemenea, există multe izvoare de apă potabilă, apele subterane se află la adîncimile cuprinse între 0,5 m și 10-15 m. În unele locuri se întâlnesc ape subterane minerale cu calități curative și diverse componente chimice. Pe baza unor asemenea ape a fost construit un sanatoriu, care în prezent e închis. Totuși, apele minerale, inclusiv cele cu calități curative, pînă în prezent se exploatează doar parțial. Valorificarea lor deplină ar putea avea o mare importanță balneologică.

4.2.3 Clima și aerul

Zona climaterică: Temperat continentală.

Valorile temperaturii:

- temperatura medie anuală: 10,0° C
- temperaturile medii multianuale în luna ianuarie: -4,5° C
- temperaturile medii multianuale în luna iulie: 20,5° C
- temperatura maximă absolută: 30,0° C
- temperatura minimă absolută -20,0° C.

Cantitatea anuală de precipitații:

Iarna – 328 mm

Primăvara – 192,7mm

Vara – 174,5mm

Toamna – 90mm.

Adâncimea maximă de îngheț: 50 cm.

Clima orașului Ocnița este temperat continentală, ca și în întreaga republică. Iarna este blândă și scurtă, vara este caldă și lungă, cu temperatura medie de +30-20°C. Temperatura medie anuală a anului este pozitivă și oscilează între 8 °C și 9 °C. Cantitatea medie anuală de precipitații oscilează între 350 și 380 mm. Așternutul de zăpadă este de 15-20cm în perioada decembrie-martie, dar nu este stabil. Vânturile, predominant de Nord-Vest, viteza medie de 3-5 m/c, care aduce vara precipitații, iar iarna înghețuri. Adâncimea înghețului de sol este de 0,7-0,8 m. Zilele în care apare chiciura sunt preponderent în lunile decembrie și ianuarie. Umiditatea relativă în perioada de iarnă este de 75-85%, în perioada de vară de 50-70%.

4.2.4 Solurile și subsolurile

Pe teritoriul orașului Ocnița solurile se caracterizează prin fertilitate înaltă în special predomină cernoziomurile tipice, levigate, obișnuite și carbonatate, soluri cenușii și cenușii închise de pădure. Bonitatea medie a solului conform datelor din Cadastrul Funciar al Republicii Moldova este de 74 puncte, media pe raioanele republicii fiind de 63 puncte.

Suprafața totală a orașului este de 622 ha, dintre care:

- teren arabil 80 ha;
- teren proprietate a statului 87,6 ha;
- teren proprietate APL 255 ha;
- teren proprietate privată 279 ha.

Parcelarea și zonarea funcțională:

Fondul funciar al orașului reprezintă:

- terenuri din intravilanul localității 433 ha;
- terenuri destinate industriei, transportului și cu alte destinații 73 ha;
- terenurile fondului silvic 47,6 ha;
- terenurile fondului apelor 5,4 ha;
- terenurile fondului de rezervă 43,9 ha.

Printre principalele resurse minerale aflate pe teritoriul orașului se evidențiază resursele nemetalifere - zăcămintele de calcare, pietriș, argile, nisipuri.

În localitate nu s-au făcut studii pedologice despre starea reală a solurilor. În anul 2013 APL a efectuat măsurări ale terenurilor afectate de degradări și eroziuni ale solului. Astfel, suprafața solurilor erodate este aproximativ de 2,5ha și afectate de alunecări de teren 1.5.ha.

În ansamblu, situația menționată a condus la reducerea continuă a fertilității resurselor de sol și degradarea diversității pedologice. Nu se asigură în deplină măsură respectarea de către cetățenii orașului a prevederilor Legii privind protecția mediului înconjurător (art. 23, 35 – 39,62), Codului funciar (art. 29,33,79), Legii cu privire la zonele și fișiile de protecție a râurilor și bazinelor de apă (art. 14). Sunt depistate cazuri de prelucrare a solului în fișiile riverane de protecție a râurilor. Deseori, în aceste zone sunt depozitate deșeuri de diferită proveniență. Astfel

de cazuri au fost depistate în orașul Ocnița. Conform datelor de la APL Ocnița, pe parcursul anului 2013 au fost efectuate controale referitor la respectarea regimului de protecție și starea a 23 obiecte luate sub protecție, starea lor fiind reflectată în 22 procese-verbale întocmite asupra persoanelor vinovate de încălcarea prevederilor Legii privind protecția ariilor naturale protejate de stat.

4.3 Planificarea spațiilor localității

4.3.1 Dezvoltarea urbanistică

Primăria dispune de Plan Urbanistic General, valabil pentru perioada 2009-2020.

La elaborarea Planului Urbanistic General au fost implicați doar angajații Primăriei și specialiștii în domeniu, neasigurând astfel o abordare multilaterală, transparentă și echitabilă a procesului. Structuri instituționale de monitorizare a PUG-ului nu au fost create. Regulamentul Local de Plan Urbanistic, Planuri Urbanistice Zonale și de Detaliu, nu sunt elaborate.

Suprafața orașului este de 622, 33 km², incluzând în sine 3. cartiere:

- cartierul “Iubileinîi”
- cartierul Centru;
- cartierul “Țiganca”

În perioada 2009 – 2013 terenurile nu s-au extins semnificativ. În perioada analizată în orașul Ocnița s-au construit doar 3 case parculare de locuit, ceea ce denota o capacitate redusă de investiții în fondul locative, dar și sporirea migrației către alte orașe mai mari.

Infrastructura administrativă nu a suferit schimbări, rămânând constantă în perioada analizată.

În ultimii 5 ani în orașul Ocnița s-au construit 4 clădiri noi pentru a fi utilizate în business (1 restaurant, 1 bar, 2 magazine), ce demonstrează o dezvoltare economică prea lentă și o capacitate investițională redusă a agenților economici locali.

În perioada analizată în orașul Ocnița au fost renovate capital 5 clădiri publice: 2 gradinite, Primaria, Casa de cultură, sediul ÎM “Apă-Canal”, însumând un volum de investiții de circa 1 000 000 lei ce au fost atrași din surse externe.

În perioada 2009 – 2013 în oraș au fost renovate capital 9 clădiri utilizate în business dintre care 7 clădiri cu destinație comercială și 2 clădiri pentru prestări servicii.

În scopul îmbunătățirii calității mediului, menținerea echilibrului ecologic, menținerea și protejarea obiectelor natural, în perioada 2009 – 2013 au fost renovate și amenajate 2 obiecte ale spațiilor verzi din localitate: grădina publică și scuarul din cartierul “Iubileinîi”. Astfel, au fost realizate lucrări de regenerare a spațiilor verzi prin plantarea arborilor, arbuștilor, renovarea gazonului și amenajarea floricolă a terenurilor menționate. Deasemenea, au fost instalate echipamente sportive și amenajate terenuri de joacă în aer liber pentru copii. Ambele obiecte sunt dotate cu mobilier de grădină și sînt iluminate în perioada nocturnă. Pentru renovarea obiectelor menționate au fost cheltuiți 100 000 lei, resurse provenite din bugetul local și contribuțiile agenților economici locali.

4.3.2 Descrierea topografică

În oraș se află 2 zone administrative una fiind raională și alta locală. Consiliul Raional Ocnița este amplasat în microraioul “Iubileinii”, ce se afla în partea de vest a orașului. Primaria este amplasată în zona centrală a orașului.

Zonele de agrement sînt amplasate în microraioul „Iubileinii” și zona căii ferate, prima zonă se află în Paduricea numită „Duboc” cu un lac cu o suprafață de aproximativ 1 km² numit “Lacul comsomolist” și paduricea caii ferate cu o suprafață de aproximativ 1 km².

Zona rezidențială este împartită în 3 sectoare: Sectorul 1 – “Iubileinii” ce dispune de case cu 5 și 2 etaje cu o suprafață de aproximativ 2 km², sectorul 2 – zona “Centru” și “Țiganca” cu aproximativ 7 km².

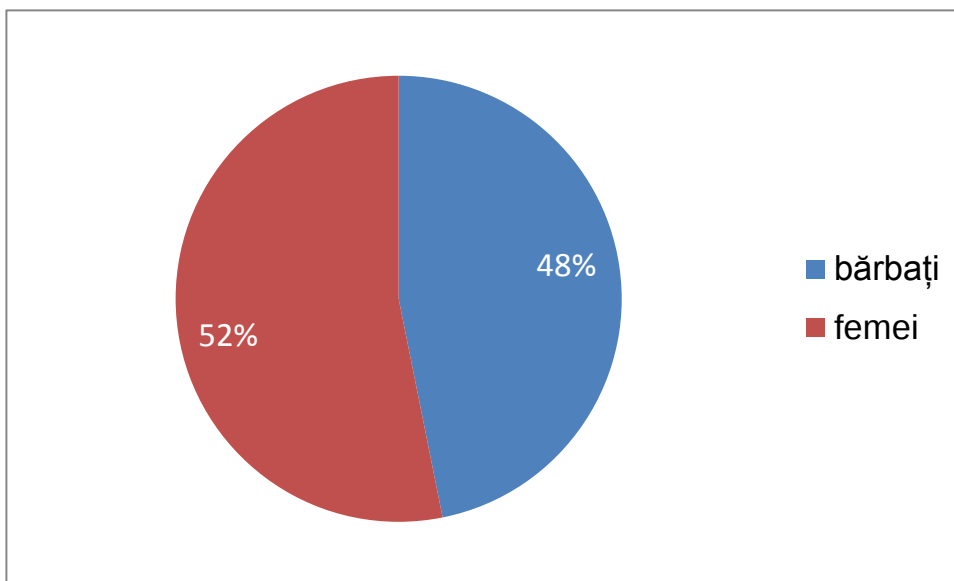
Zona Industrială se afla la ieșirea din oraș spre direcția or. Otaci și are o suprafață de 4 km².

4.4 Mediul social-cultural

4.4.1 Demografia, procesul migraționist, incidența factorului sărăciei

În ceea ce privește evoluția demografică, rezultatele finale ale Recensământului General al Populației și Locuințelor din anul 2014, indică o populație stabilă a or. Ocnîța de 9 500 locuitori. Aceștia reprezintă 16,81 % din populația totală a raionului Ocnîța și plasează localitatea în categoria orașelor mici, în context național. Din totalul populației, 4561 persoane sînt de sex masculin (48 %) și 4939 de sex feminin (52 %).

Figura 2. Coraportul femei / bărbați în or. Ocnîța

Sursa: Primaria or. Ocnita, Biroul de Statistica

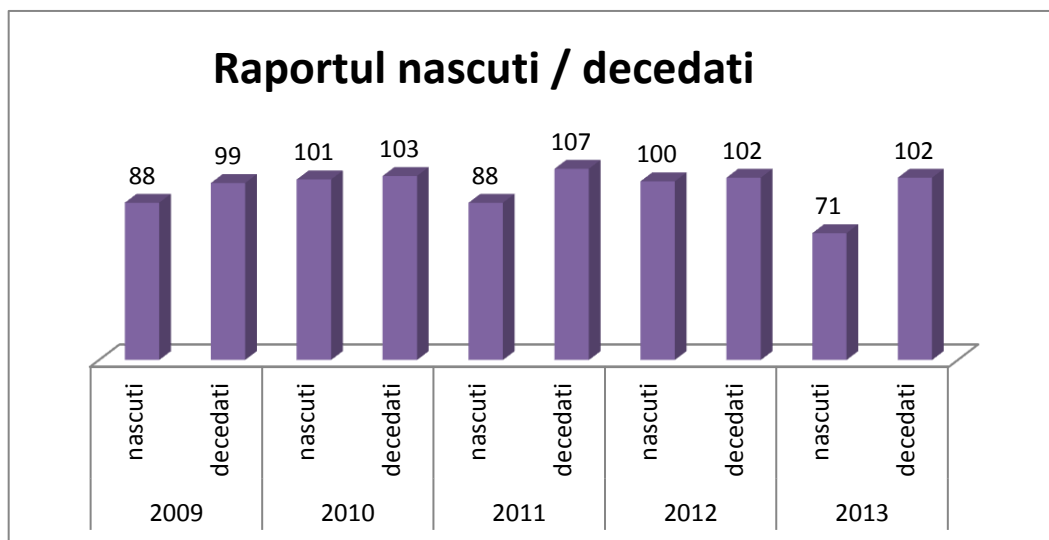
Densitatea generală pe oraș atinge 108,3 persoane/km², fiind aproape de media densității pe Republica Moldova (110,9).

Tabelul 1. Tendinta de evolutie a principalilor indicatori demografici din localitate

Denumirea indicatorilor	2009	2010	2011	2012	2013
Populația stabilă din localitate	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3
Numărul nou-născuților	88	101	88	100	71
Numărul decedaților	99	103	107	102	101
Sporul natural al populației	- 4,5	- 5,7	- 5,5	-4,6	-6,2 (raion)
Rata de natalitate	9,4	9,0	8,5	9,2	8,4 (raion)
Rata de mortalitate	13,9	14,7	14,0	13,8	14,6 (raion)
Indicile sarcinii demografice	52,2	51,6	51,2	51,1	51,3 (raion)

Potrivit datelor statistice de la 01.01.2013, în orașul Ocnîța s-a atestat în ultimii patru ani o ușoară diminuare demografică, numărul locuitorilor în anul 2013 s-a redus față de anul 2009 cu 300 persoane (-3,16 %).

Figura 3. Raportul născuți / decedați în or. Ocnîța

Sursa: Primăria or. Ocnita, Biroul de Statistica

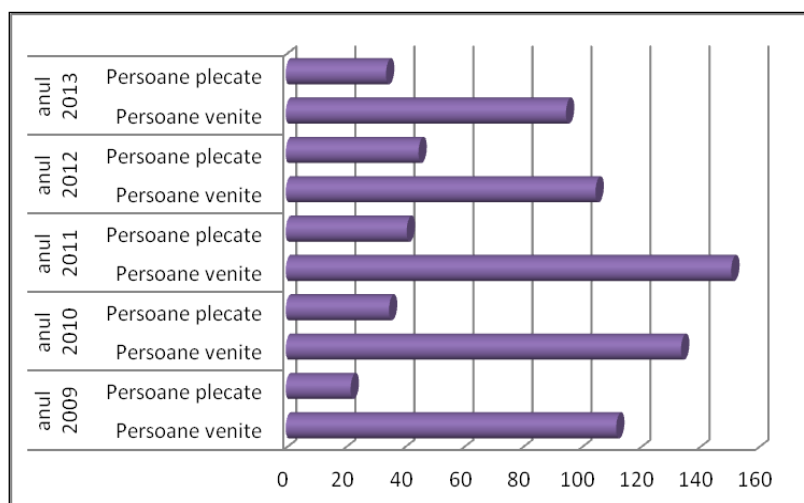
Prin urmare, starea demografică s-a înrăutățit ușor, aceasta datorându-se atât reducerii natalității, precum și sporirii nivelului de migrație, îndeosebi a populației active din oraș. Această tendință este caracteristică în general pe țară, or. Ocnîța nefiind o excepție.

În ultimii 5 ani, conform datelor de la Primărie și Biroul de statistică se atestă o discrepanță mare între nivelul de natalitate și mortalitate a populației orașului Ocnîța, cea din urmă fiind dominantă. Această tendință este caracteristică și pentru populația din Republica Moldova.

Factorii dominanți ce au contribuit la nivelul de mortalitate sporit sunt gradul înalt de poluare al mediului, nivelul înalt de sărăcie și gradul sporit de morbiditate. În același timp este vizibil gradul redus de natalitate, fapt explicat prin migrația sporită a populației și nivelul redus de trai. Totuși, în anul 2014 Populația orașului a înregistrat o ușoară creștere de 200 persoane (+2,11 %). Acest fapt este rezultatul unei intensități mai reduse a fenomenului migrației externe.

Conform datelor oficiale de la Primărie și Biroul de statistică numărul migranților (cetățeni ai orașului Ocnîța) plecați peste hotarele țării este mai mic decât numărul populației din localitățile rurale ale raionului, stabilite în oraș. Acest fenomen se datorează faptului, că persoanele venite în oraș sunt în căutare de locuri de muncă, orașul oferindu-le mai multe posibilități de angajare și acces mai mare la servicii publice.

Tabelul 2. Nivelul de migrație a populației, oficial, nr. persoane

Sursa: Primăria Ocnita, Biroul de statistică

4.4.2 Ocuparea populației în câmpul muncii din localitate

Din păcate, este imposibil de stabilit trendul ce reflectă ocuparea populației în câmpul muncii în orașul Ocnița, deoarece Biroul Național de Statistică nu calculează astfel de indicatori cum ar fi numărul populației active din punct de vedere economic, numărul șomerilor în localitate sau rata șomajului din localitate.

Pentru a prezenta totuși starea de lucruri privind ocuparea populației în câmpul muncii, a fost efectuată o analiză a indicatorilor existenți în domeniul menționat. Numărul de șomeri înregistrați la Agenția ocupării forței de muncă din or. Ocnița în anul 2009 a fost de 278, indicator în creștere față de 2013, acesta fiind de 150. Numărul de locuri de muncă vacante înregistrate la AOFM Ocnița a rămas 654, este în creștere, față de 2009 cu 40%. Astfel, raportul dintre numărul de locuri de muncă disponibile și numărul de șomeri înregistrați la AOFM este de 504 fiind observant trendul creșterii cu 40 unități.

Principalele probleme ce țin de ocuparea populației în câmpul muncii în or. Ocnița sînt legate de stagnare economică și dezvoltarea extrem de slabă a întreprinderilor locale. Economia orașului este bazată în mare parte pe funcționarea unităților comerciale și pe comerțul cu amănuntul, ceea ce nu contribuie la asigurarea locurilor de muncă necesare. Pentru redresarea situației existente, ar fi necesar de dezvoltat alte tipuri de afaceri, punînd accent pe producere și pe caracterul inovativ al acestora. Alte măsuri absolute necesare în acest sens, ar fi atragerea investițiilor străine și consolidarea capacităților de gestionare a afacerilor în rîndul tinerilor și a celor întorși de la munci de peste hotare.

4.4.3 Viața asociativă

Viața asociativă din or. Ocnița este constituită din activitatea a 6 ONG-uri, cele mai active fiind următoarele:

1. AO "Iunona"
2. AO "Stimul"
3. APP din Liceul Teoretic "M. Sadoveanu"
4. APP din Grădinița nr. 1 "Ghiocel"

În mare parte, organizațiile obștești din or. Ocnița își desfășoară activitatea în domeniul social, punînd accent pe implicarea femeilor în viața socială a orașului (ONG "Iunona") și organizarea timpului liber al tinerilor (ONG "Stimul").

Sectorul asociativ al orașului Ocnița se caracterizează printr-un nivel redus de dezvoltare, numărul ONG-urilor fiind mic, iar capacitatea acestora de a se dezvolta și soluționa problemele cetățenilor sunt extrem de modeste. Majoritatea proiectelor locale sunt implementate de către Primăria Ocnița. Implicarea ONG în procesul decizional și stabilirea politicilor publice ale orașului este insuficientă din motivul dezvoltării instituționale slabe, lipsei de strategii de dezvoltare și neconștientizării misiunii sale.

4.4.4 Cultura

Instituțiile care asigură dezvoltarea culturii în or. Ocnița sunt următoarele :

- 1 bibliotecă orășenească;
- 1 Casă de cultură;
- 1 școală de arte „Teodor Negara”;
- 1 casă de creație.

Biblioteca dispune de un fond de carte ce alcătuiește 68355 volume. Anual, biblioteca deservește peste 4229 beneficiari, dintre ei 1786 copii. Grupul principal de beneficiari îl constituie copiii de vîrstă școlară, corpul didactic, tinerii specialiști și funcționarii publici. Problemele cu care se confruntă biblioteca orășenească țin de ineficiența sistemului de încălzire, mobilierul învechit și insuficient necesităților, fond de carte învechit, dotare insuficientă cu echipament tehnic pentru oferirea serviciilor bibliografice modernizate.

Sediul casei de cultură a fost dat în exploatare în anul 1961, fiind situat în centrul orașului. Din

Casa de cultură se utilizează doar sala festivă și 8 birouri din cele 18, gradul de utilizare a clădirii reprezintă 55 %. În anul 20013 s-a efectuat o reparație cosmetică a localului. În scopul conservării energiei termice în perioada rece a anului au fost schimbate toate geamurile. De asemenea, la Casa de cultură din or. Ocnița a fost instalat un nou sistem de încălzire ce funcționează pe biomasă, reducând astfel considerabil costurile de întreținere a clădirii pe timp de iarnă și asigurând confortul termic necesar. În prezent Casa de Cultură orașenească necesită dotare cu mobilier, dotare sonoră modernă și sistem de iluminare adecvat. Aici activează 10 angajați, care coordonează activitatea colectivelor artistice: 6 – personal administrativ, 4 – personal tehnic. În incinta Casei de cultura activează colectivele:

- „Balada”-studiou teatral dramatic;
- „Angelina”- Casa de modă;
- Colectivul de dans „Inspiratie”.

Școala de arte „Teodor Neaga” gazduiește 80 copii și tineri. Domeniul de activitate ține de educația muzicală. În instituție activează 12 pedagogi. Pe parcursul activității sale instituția a pregătit interpreți de valoare națională ce activează astăzi în formații de muzică populară ca „Lautarii”, „Folclor”, etc. Pe parcursul activității sale discipolii instituției au beneficiat de mai multe premii internaționale și naționale în cadrul diverselor acțiuni culturale. Orașul Ocnița este gazda a mai multor evenimente și festivaluri regionale, naționale și internaționale. Școala este suficient dotată cu materiale didactice și instrumente muzicale, însă una din probleme rămâne starea fizică degradată a clădirii. Cele mai grave probleme ale instituției țin de lipsa confortului termic în perioada rece a anului, mobilierul învechit, instrumente muzicale defecte și învechite.

Casa de creație din or. Ocnița, își derulează activitatea într-un local în stare bună. În cadrul instituției activează 9 cercuri extrașcolare ce sunt ghidate de 13 profesori. De serviciile Casei de creație a orașului Ocnița, beneficiază 300 copii. Cele mai mari probleme ale instituției țin de asigurarea insuficientă cu confort termic pe timp de iarnă și insuficiența materialelor didactice pentru activitatea continuă a instituției.

Alte instituții culturale de tip cinematografe, teatre, stațiuni balneo-climaterice pe teritoriul orașului nu există, infrastructura instituțiilor de agrement și odihnă fiind foarte limitată.

4.4.5 Sportul

Activitatea sportivă din or. Ocnița este susținută și promovată de către următoarele instituții și organizații:

- Școala sportivă;
- Complexul sportiv „Olimp”;
- Echipa de fotbal „Locomotiv”.

Pe teritoriul orașului Ocnița funcționează o școală de sport pentru 2000 beneficiari. Principalii beneficiari sunt copiii și tinerii între 13-18 ani. Instituția a fost renovată din anul 2010. Școala sportivă este specializată pe următoarele genuri de sport: baschet, volei, fotbal, tenis de masă, lupte marțiale, badminton. Școala de sport este situată în preajma stadionului din localitate. Stadionul este amenajat, și face parte din complexul sportiv „Olimp” – proprietate raională. Capacitatea acestuia este de 1000 locuri, fiind în stare bună de a practica diverse genuri de sport: fotbal, atletică ușoară, volei, etc.

Orașul Ocnița este reprezentat de echipa de fotbal „Locomotiv”. În 10 ani de la constituirea sa echipa deține înfrântate la campionatele raionale. Administrația locală a dotat echipa cu echipamentul sportiv necesar.

Recent, în oraș a fost amenajat un teren sportiv, amplasat pe teritoriul Liceului Teoretic „Георгий Победоносец”. Investiția a fost realizată din sursele primăriei. Terenul are o acoperire

artificială de cea mai bună calitate. Dimensiunile terenului sunt de 24 m x 15 m. Terenul este protejat permanent, având o structură din gard metalic ce asigură condiții de joc excelente. Un alt teren pentru practicarea sporturilor în orașul Ocnița este situat în cartierul „Iubileinî”. Terenul este bine amenajat și dotat cu 15 тренажоре sportive moderne, destinate practicării gimnasticii și atleticii ușoare.

Echipele de sport locale participă la diferite competiții republicane, astfel obținând locuri de frunte la așa genuri de sporturi ca trînta și baschet feminin.

Tradițional la Ocnița se organizează Cursa olimpică de alergări, unde se adună în jur de 1000 participanți de diferite vârste.

Cele mai mari dificultăți cu care se confruntă APL în acest domeniu, țin de insuficiența terenurilor de practicare a sportului și insuficiența resurselor financiare pentru susținerea sportivilor locali.

4.4.6 Odihnă și divertisment

În raza de intravilan a orașului Ocnița există următoarele elemente de capital natural și de infrastructură pentru odihnă și agrement :

- 1 parc,
- 5 scuaruri,
- 2 plaje,
- 4 restaurante,
- cafenea.

Parcul este situat în partea centrală a orașului și ocupă 4,3 ha. Parcul orașului Ocnița reprezintă un obiect de odihnă și agrement al cetățenilor, fiind amenajat corespunzător și dotat cu infrastructura necesară: alei pavate, mobilier de grădină, terenuri de joacă pentru copii. Recent, în parcul central al orașului a fost inaugurată „Aleea Personalităților”, ca un prinos de cinstire și recunoștință înaintașilor naționali: Constantin Stamati, Petru Zadnipru, Emil Loteanu, Teodor Negară. „Aleea Personalităților” a devenit un punct de atracție pentru orășeni, transformându-se într-un spațiu cultural-educativ, destinat generațiilor tinere. În perioada nocturnă, parcul este iluminat.

În oraș mai există 5 scuaruri ce ocupă în total 6,3 ha. Amplasarea acestora este în zona blocurilor locative ale orașului. Aici cresc circa 800 arbori de diferite specii necesare sănătății orășenilor: teiul, renumit prin proprietatea de a capta cea mai mare cantitate de praf, salcîmul și arțarul renumiți prin acțiunea fitonică puternică asupra stafilococului alb și auriu, bradul și castanul. Plajele orașului, amplasate pe malurile lacurilor din localitate prezintă terenuri de circa 100 m², ce se află în stare degradantă. Stratul de nisip este necalitativ și extrem de poluat, lipsesc condițiile elementare pentru odihnă: echipament și mobilier de plajă, tomberoane, VC, terenuri de joacă pentru copii, magazine, cafenele. Un astfel de loc de odihnă, bine amenajat, ar fi necesar cetățenilor orașului Ocnița.

4.4.7 Mass media

Mass-media locală este reprezentată prin 1 post de televiziune de retransmisie prin cablu „Invent” SRL și ziarul raional „Meridian Info”.

Postul de televiziune de retransmisie prin cablu „Invent” SRL este o întreprindere privată, ce oferă servicii de informare și publicitate în raza orașului Ocnița și s. Paustova. Sediul „Invent” TV este amplasat în cartierul „Iubileinî” și se află într-o stare bună, fiind dotat cu echipament corespunzător genului de activitate. În cadrul întreprinderii activează 4 persoane. Postul de televiziune funcționează 24/24 ore, însă grila de emisie a știrilor și anunțurilor locale este între orele 19 – 21. Colaborarea instituției cu APL Ocnița poate fi considerată ca una pasivă, aceasta reducându-se doar la plasarea anunțurilor ce țin de activitatea administrației locale.

Ziarul „Meridian Info” este o publicație locală ce se distribuie la nivel raional într-un tiraj de 1000 exemplare. Redacția ziarului este amplasată în incinta clădirii Consiliului Raional Ocnița.

Publicatia informează cititorii despre stiri si noutățile din raionul și orașul Ocnița, plasează anunțuri de interes local și zonal, precum și anunțuri de publicitate. În cadrul întreprinderii activează 4 persoane.

Ar fi de menționat faptul că poziția mass-media din localitate față de problemele existente în oraș este una scăzută, accentul fiind plasat în mare parte pe activități comerciale. Din aceste considerente, ambele unități media din localitate nu reușesc să sporească interesul și atenția locuitorilor față de problemele comunitare prin publicații relevante, interviuri, reportaje, emisiuni, etc. Din discuțiile cu cetățenii, putem concluziona că influența reală pe care o are mass-media locală asupra opiniei publice din localitate este una redusă, ele fiind percepute ca niște unități comerciale, ce prestează, în mare parte, servicii de publicitate. În localitate nu există ziariști sau reporteri care s-ar bucura de popularitate în rândul locuitorilor și ar reuși să devină formatori de opinie.

4.5 Serviciile sociale

4.5.1 Educația

Procesul educațional din or. Ocnița este asigurat de către următoarele instituții:

- 2 grădinițe de copii,
- 2 licee teoretice,
- 1 școală polivalentă.

Educație preșcolară

Educația preșcolară în orașul Ocnița este asigurată de 2 grădinițe de copii. Doua blocuri ale grădiniței nr. 1 sunt funcționale. Conform datelor oferite de primărie, capacitatea grădiniței este de 150 locuri și este frecventată de 180 copii, astfel gradul de utilizare fiind peste 100%.

Problemele majore cu care se confruntă grădinița sunt terenurile de joc neamenajate, mobilierul uzat, baza tehnico-materială învechită. Grădinița nr. 2 este în stare relativ bună, clădirea institutiei fiind dată în exploatare în anul 1945. Capacitatea grădiniței este de 120 locuri și este frecventată de 120 copii, astfel, gradul de utilizare fiind optimal. Problemele majore cu care se confruntă grădinița sunt asigurarea insuficientă cu utilități și deteriorarea infrastructurii fizice. Numărul cadrelor didactice conform aceleiași surse s-a redus în ultimii ani, în anul 2013 fiind de 1,2 ori mai mic comparativ cu anul 2009. În același timp necesarul de cadre didactice este asigurat, dar din cauza salariilor reduse persistă fluctuația de cadre în instituțiile preșcolare, ponderea cea mai mare a acoperirii cheltuielilor se efectuează din bugetul local 55%, celelalte cheltuieli de 45% sunt acoperite din transferuri. Instituțiile extrașcolare de învățământ ponderea cea mai mare a cheltuielilor se efectuează din bugetul local în jur de 92%, celelalte cheltuieli (8%) sunt acoperite din transferuri.

Cheltuielile de întreținere pe 1 m² în instituțiile preșcolare constituie 664 lei. Conform unei chestionari realizate în 2013, 76% din locuitorii intervievați s-au declarat satisfăcuți de calitatea serviciilor prestate de instituțiile preșcolare.

E de menționat faptul ca doar una din instituții găzduiește copiii cu dizabilități, aceasta fiind grădinița de copii nr. 1, însă instituția este slab dotată material și logistic pentru a oferi servicii educaționale de calitate acestei categorii de copii. Această situație explică prezența slabă a copiilor cu dizabilități la grădiniță, fapt confirmat de către părinți, dar și de către profesori.

Învățământul școlar

Educația școlară în or. Ocnița este asigurată de 3 institutii de invatamant – 2 licee și o școală polivalentă. Pana în anul 2012 în localitate a funcționat și un gimnaziu, care a fost închis conform prevederilor politicii de optimizare a instituțiilor de învățământ.

Liceul rus „Sfintul Gheorghe” a fost dat în exploatare în anul 1897, astfel, clădirea Liceului este una din cele mai vechi din localitate, fiind considerata de localnici drept obiect istoric de importanță locală. Din 2007 s-a efectuat o reparație a acoperișului și au fost schimbate

geamurile. Însa una din probleme este mobilierul învechit, ce nu corespunde cerințelor și particularităților de vîrstă a elevilor. Capacitatea instituției este de 720 locuri și este frecventată de 520 elevi, astfel, gradul de utilizare fiind de 49%. Liceul este dotat cu 27 computere conectate la rețeaua internet, repartizate într-o sală de informatică, care asigură necesarul elevilor și pedagogilor instituției.

Liceul român „Mihai Sadoveanu” a fost dat în exploatare anul 1989, instituția asigurînd condițiile necesare de studiu. Capacitatea instituției este de 800 locuri și este frecventată de 365 elevi, astfel, gradul de utilizare fiind de 47%. Liceul este dotat cu 36 computere conectate la rețeaua internet, repartizate într-o sală de informatică, care asigură necesarul elevilor și pedagogilor instituției.

Astfel problemele prioritare caracteristice instituțiilor educaționale din or. Ocnita țin de calitatea infrastructurii edilitare și a rețelelor ingineresti, dotarea insuficientă și neadaptată fata de cerințele în creștere ale sectorului educational, lipsa posibilităților de instruire profesională la locul de trai.

Pe parcursul ultimilor 3 ani, în toate instituțiile de învățământ din localitate au fost implementate proiecte în valoare comuna de 609 mii lei.

Școala polivalentă din or. Ocnita este situată în partea de vest a orașului și reprezintă o clădire cu 2 nivele. Instituția oferă pregătire profesională pentru următoarele specialități: bucătari, tractoriști, mecanici auto. În cadrul Școlii polivalente din or. Ocnita își fac studiile 162 de elevi și activează 26 profesori și 31 lucratori tehnici. Instituția se află în stare satisfăcătoare.

4.5.2 Ocrotirea sănătății

Asistența medicală a orașului Ocnita este asigurată de următoarele institutii de profil:

- Secția raională de Asigurări Sociale și Protecție a Familiei
- 1 Spital raional,
- 1 Oficiul al medicilor de familie (OMF),
- 1 policlinici și
- 1 serviciu de deservire urgentă medicală.

Spitalul raional Ocnita a fost construit în anul 1970, reprezentând o construcție cu 4 niveluri. În perioada anilor 2009-2012 spitalul raional avea o capacitate de 205 paturi, aceasta fiind redusă în anul 2013 până la 165 paturi. Funcționalitatea instituției este insuficientă și lasă mai mult de dorit. Edificiul spitalului nu a suferit reparații capitale din anul 2014, din acest motiv condițiile de tratament sunt joase. Deasemenea, spitalul nu dispune în măsura necesarului de echipament tehnic și medical nou, fapt ce scade din calitatea serviciilor de sănătate oferite pacienților. Un alt factor negativ ce merita a fi menționat, ține de lipsa specialiștilor și pregătirea slabă a acestora în unele domenii medicale. Acești factori au determinat reducerea capacității spitalului din localitate, majoritatea pacienților solicitând tratament în alte orașe: Balti, Chisinau.

Policlinica Raionului Ocnita este într-o stare bună, fiind reparată în 2012. Ea dispune de geamuri și acoperiș nou, este asigurată cu mobilierul necesar. Reparația capitală a edificiului a fost realizată din sursele bugetului raional Ocnita și a constituit suma de 478 000 Lei.

Clădirea Serviciului de deservire urgentă medicală, Ocnita este în stare satisfăcătoare. Timp necesar pentru ca o ambulanță să ajungă la beneficiari este de maximum 15 min. La momentul actual în oraș se construiește un teren special pentru aterizarea elicopterelor SMURD.

Agenția Teritorială a Companiei de Asigurări este amplasată într-o clădire foarte bună, aceasta fiind reparată capital în anul 2010. În oraș de asemenea funcționează 7 farmacii.

Secția raională de Asistență Socială și Protecția Familiei activează din anul 1994 și are drept scop promovarea politicii de stat în domeniul asistenței sociale a persoanelor, în special al familiilor social-vulnerabile, persoanelor cu dizabilități, persoanelor în vîrstă, etc. Activitatea prioritară este ameliorarea gradului de sărăcie, ocrotirea, îngrijirea, recuperarea și integrarea

socială a persoanelor în situații de risc. La momentul actual în cadrul secției activează 2 asistenți sociali și 6 lucrători sociali, care deservește populația urbană. Pana astazi nu au fost constituite asociații non-guvernamentale, care să sprijine politicile statului în domeniul protecției sociale și a integrării sociale a diferitor grupuri dezavantajate.

Fondul local de susținere socială a populației din orașul Ocnita reprezintă cca 36 000 lei anual alocati din bugetul local total. În diferite perioade de timp din mijloacele acestui fond au fost asistate diverse categorii social vulnerabile ale populației, printre care: persoane în vârstă, familiile cu mulți copii, mamele solitare cu copii, persoane cu dizabilități. Astfel, în anul 2013, a fost acordată asistența socială pentru cca 47 familii, care au beneficiat de ajutor public, numărul acestora fiind în continuă scădere față de perioada anterioară, situație determinată nu doar de scăderea solicitărilor de asistență socială, ci și de austeritatea bugetară, din ce în ce mai dură.

4.5.3 Asigurarea cu locuințe și facilități de confort

Locuința proprie reprezintă un criteriu important în determinarea nivelului de trai al populației. Orașul propriu-zis grupează în prezent 3 zone de locuit cu dotări social - culturale și comerciale și zona industrială, separată de traseul căii ferate. Conform datelor de la Primăria or. Ocnita, la 1 ianuarie 2013 suprafața totală a fondului locativ a caselor particulare în oraș constituia 176.703 m². În localitate sînt 58 blocuri locative cu 1750 apartamente, în acestea locuiesc 4025 persoane. Numărul caselor aflate în proprietate privată este de 3385. În perioada 2009 – 2013 fondul locativ al orașului nu a suferit schimbări majore, aflîndu-se într-o situație constantă. Ultimul bloc multietajat a fost construit în or. Ocnita în anul 1992. În ceea ce privește numărul de autorizații de construcții pentru locuințe emise în 20013, acesta a fost de 4 autorizatii, în creștere față de 2009, cînd au fost emise doar 2 autorizatii de construcție. Cu toate acestea, numărul autorizațiilor de construcții pentru locuințe emise în orașul Ocnita este extrem de mic, fapt ce confirmă existența problemelor la capitolul migrație, asigurare cu locuri de muncă și sector economic nedezvoltat.

E de menționat faptul că ponderea locuințelor conectate la apeduct și canalizare se află în creștere, comparativ cu 2009, fiind evaluată la 60%. Serviciul a devenit accesibil pentru cetățeni după efectuarea lucrărilor de renovare și extindere a acestuia. Deasemenea, crește și ponderea locuințelor conectate la gaze natural. Astăzi 80% din locuințe sunt conectate la rețeaua de gazoduct. Necesitatea în locuințe noi în or. Ocnita nu este o problemă acută, în oraș existînd circa 74 case și apartamente în vânzare, astfel oferta depășind cererea. Principalele problemele privind întreținerea fondului locativ din localitate țin de reabilitarea termică a clădirilor și consolidarea acestora.

4.6 Dezvoltarea economică

4.6.1 Privire de ansamblu

Actualmente sectorul economic local se bazează în special pe comerț în anumite domenii tradiționale. Sectorul de prestare a serviciilor este deocamdata slab dezvoltat.

Baza economiei locale este formată din 196 întreprinderi economice, dintre care 98 sunt antrenați în comerțul cu amănuntul. 79 de întreprinderi sunt cu statut de persoane fizice. În ultimul timp, numărul agenților economici a crescut neesențial, însă caracteristic pentru orașul Ocnita este creșterea substanțială a întreprinderilor cu drept de persoana juridică, în ultima perioadă au fost create 2 noi societăți pe acțiuni.

În oraș funcționează 3 piețe, 11 unități de alimentare publică, 12 întreprinderi de deservire socială, 4 filiale ale băncilor comerciale și 4 ale companiilor de asigurare.

Economia locală este influențată de un anumit număr de factori pozitivi care ar putea să se transforme în oportunități considerabile de dezvoltare.

4.6.2 Industria

Dezvoltarea economică a orașului Ocnița este caracterizată printr-un intens proces de dezindustrializare. De menționat progresul nesemnificativ al acestui sector la nivel de oraș, dar și la nivel de raion. În anul 2013 volumul producției industriale fabricate în orașul Ocnița constituia doar 14 % creștere din valoarea aceluiași indicator înregistrat în 2009. În linii generale, factori ce au determinat involuția sectorului la nivel național au cauzat și dezvoltarea slabă a industriei în oraș. Un exemplu de colaborare este următorul: Fabrica de mobila „CONFORT” Chisinau colaborează cu fabrica „FITING” din Ocnița, ce produce piese pentru furnitura mobiliera.

Drept rezultat sectorul industrial, la nivel de raion, este specializat în industria alimentară: fabricarea produselor de panificație și producerea pastelor făinoase producerea conservelor, fabricarea lactatelor. Totodată sunt reprezentate și alte ramuri ale industriei ușoare: prelucrarea lemnului, producerea uleiurilor etero-oleaginoase, producerea materialelor de construcție. În prezent se preconizează lansarea unor fabrici noi de producere). Industria extractivă este reprezentată de 2 cariere, de nisip și de argilă, producția cărora este utilizată doar la nivel local. Un șir de întreprinderi care au activat în perioada precedent, azi nu mai funcționează: Fabrica de conserve, Fabrica de pine, Fabrică de bere, Intreprinderi de construcție, Fabrica de cărămidă, Fabrica de țiglă (teracotă).

Principalele întreprinderi industriale sunt S.A. „Fiting” unde activează 190 lucrători, care sunt antrenati în procesul de producere a mărfurilor de larg consum, și cooperativa „Neptun-Certan”, care fabrică obiecte din metal forjat, în cadrul căreia activează 124 de lucratori.

Dinamica indicatorilor privind evoluția industriei localității denotă o creștere de 5% în comparație cu anul 2009.

Principalele probleme legate de dezvoltarea industriei cu care se confruntă localitatea în ultimii 5 ani țin de productivitatea redusă a muncii, calitatea relativ proastă a produselor și consumul mare de energie în procesele de producere. Majoritatea agenților economici, ce activează în domeniul producerii, dispun de investiții scăzute, marketing ne-performant, tehnologii și echipamente insuficient modernizate și implicit, capacitate scăzută de a face față provocărilor pieței.

În privința posibilităților ce există privind intensificarea dezvoltării industriei din localitate am putea menționa diversificarea economiei locale și regionale prin revigorarea a câteva sectoare de excelență, dar și lansarea afacerilor inovative, clustere de întreprinderi cu marcă înregistrată și tradiție în sectorul producerii și apropierea de piețele externe prin aplicarea standardelor internaționale de calitate, ar fi câțiva din acești factori.

4.6.3 Agricultura

Suprafața terenurilor cu destinație agricolă este de 1.08 km², Terenurile agricole sunt prelucrate de 115 gospodării țărănești și de 2 agenți economici mari. Deși condițiile de climă, relief și sol sunt favorabile, sectorul agricol nu este suficient dezvoltat în or. Ocnița, localitatea asigurând spațiile necesare pentru comercializarea produselor agricole din localitățile învecinate.

Fără a se putea face o delimitare strictă între zonele favorabile diferitelor activități agricole, se constată următoarea varietate de produse agricole caracteristice zonei: Cereale (grâu, porumb, orz, soia, floarea soarelui) legume (cartofi, castraveti, roșii, ardei), fructe (prune, mere).

Creșterea animalelor este relativ slab dezvoltată în orașul Ocnița, reducându-se în mare parte la creșterea bovinelor, porcinelor și a păsărilor.

Terenul agricol ocupă 883,41 ha. Sectorul privat deține cea mai mare pondere a terenului agricol și asigură totodată cea mai mare parte a producției agricole. Structura terenurilor agricole este relativ stabilă. Cea mai mare pondere o dețin terenurile arabile 801,12 ha. E de menționat, în perioada 2009 – 2010 diminuarea considerabilă a volumului de producere aproximativ la toate culturile agricole.

Forma organizatorico-juridică este reprezentată prin activitatea SA, a SRL-urilor în domeniul agriculturii și a Gospodăriilor țărănești.

4.6.4 Comerț și servicii

În calitate de centru administrativ raional, orașul Ocnita s-a specializat în domeniul comerțului cu amănuntul. Economia locală este reprezentată de către 196 agenți economici, dintre care 98 de firme sau 50 % sunt antrenați în comerț cu amănuntul. E de menționat faptul că trendul indicatorilor ce caracterizează numărul agenților economici activi în sfera comerțului a suferit o descreștere comparativ cu anul 2009 de circa 5%.

Principalele probleme legate de dezvoltarea sferei comerțului cu care se confruntă localitatea în ultimii 5 ani pot fi listate prin:

- Insuficiența competenței în gestionarea afacerilor comerciale;
- Infrastructură de suport în afaceri subdezvoltată;
- Costul înalt al capitalului și accesul limitat la fonduri suplimentare ale AE.

Intensificarea dezvoltării sferei comerțului din localitate poate fi atinsă prin instruirea antreprenorilor (spre exemplu: referitor la procedura de obținere a creditelor, elaborarea planurilor de afaceri, alte abilități de atragere a mijloacelor financiare).

4.6.5 Turism

Concepția de dezvoltare a turismului în orașul Ocnita este slab dezvoltată, resursele turistice naturale și antropice din oraș nefiind valorificate, iar activitatea de turism nu este orientată spre satisfacerea cerințelor și preferințelor turiștilor interni și din exteriorul țării. În oraș nu există nici o agenție de turism. Orașul Ocnita și regiunea limitrofă dispune de un potențial turistic atractiv, care cuprinde monumente naturale unice, arii protejate, muzee, edificii eclesiastice, mănăstiri, parcuri și rezervații naturale, etc.

În oraș există obiective turistice atractive ce pot fi listate prin:

Clădirea fostei școli feroviare - edificiu construit din cărămida roșie în anul 1905 pentru copii lucrătorilor feroviari, păstrat cu grijă până în zilele de azi în starea inițială.

Biserica „Sf. Gheorghe Purtătorul de Biruință” – prima biserică din Ocnita a fost ridicată din lemn, iar protoiereul Teodosie Volovei a fost primul paroh al bisericii timp de 42 de ani. Biserica ortodoxă din Ocnita a fost concepută ca lăcaș pentru feroviari, conform decretului țarului Nikolai al II-lea, care prevedea construcția edificiilor religioase la toate punctele feroviare importante. Construcția bisericii a început în anul 1914 de către arhitecți ruși, fiind însă stopată în anul 1917. În anul 1925 lucrările au fost reluate de către arhitecți români, construcția fiind finisată în 1931. Picturile interioare au fost realizate de doi pictori italieni și unul englez. În ziua de 6 mai 1931, cu ocazia zilei Sf. Gheorghe Purtătorul de Biruință, biserica a fost sfințită. De atunci hramul orașului Ocnita se sărbătorește la 6 mai.

În anul 1959 biserica „Sf. Gheorghe” din Ocnita a fost închisă, fiind transformată în depozit. La sfârșitul anilor 60 ai secolului XX a fost întreprinsă o tentativă de a exploda clădirea bisericii. În 1989, la inițiativa orașenilor, au fost lansate lucrările de renovare a bisericii.

Monument al Naturii Geologic și Paleontologic ”Afloriment de cremene compactă”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 20 ha, la vest de satul Naslavcea în valea râului Chisarau, ocolul silvic Ocnita.

Mănăstirea Călărășeuca (*mănăstire de călugărițe*). **Hramul: Adormirea Maicii Domnului.** Se află în satul Călărășeuca, raionul Ocnita la 180 km distanță de capitala Chișinău. A fost fondată în secolul XVIII. Prima biserică a fost construită din lemn, fiind înlocuită în 1782 cu o biserică din piatră. În 1853 începe construcția celei de-a doua biserici cu hramul Sfântului Mitrofan al Voronejului. În 1961 mănăstirea este transformată în spital pentru copii cu boli psihice. Biserica Sfântul Mitrofan devine club, iar biserica Maicii Domnului ajunge depozit al spitalului. În 1991 biserica Adormirii Maicii Domnului este redeschisă, iar peste 6 ani se deschide și biserica Sfântului Mitrofan din Voronej.

Casa Muzeu „Constantin Stamati”. Se află în satul Ocnița, raionul Ocnița, localitate în care scriitorul Constantin Stamati și-a petrecut ultimii ani din viață. Muzeul a fost inaugurat în anul 1968, în școala din sat, iar în anul 1988 a fost restabilită casa fostului conac a familiei Stamati. Expoziția din muzeu este dedicată vieții și activității scriitorului: fotografii de familie, fotocopii după manuscrise, ediții de opere, obiecte de uz casnic, ceramica, tablouri, mobilier.

Monument al Naturii Geologic și Paleontologic „Râpa Adâncă”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 6 ha, în partea nordică a satului Verejeni raionul Ocnița.

Monument al Naturii Geologic și Paleontologic „Afloriment de nisipuri tortoniene”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 1 ha, la 2 km sud de stația de cale ferată Naslavcea, în zona aliniamentului căii ferate Naslavcea-Barnova.

Monument al Naturii Geologic și Paleontologic „Râpa Carpov Iar”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 18 ha, la vest de satul Naslavcea, ocolul silvic Ocnița.

Monument al Naturii Geologic și Paleontologic „Râpa Rudâi Iar”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 22,5ha, satul Naslavcea, lângă "Carpov Iar", ocolul silvic Ocnița

Monument al Naturii Geologic și Paleontologic „Râpa la Izvoare”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 115 ha, la sud de orasul Otaci, raionul Ocnița.

Monument Natural Geologic și Paleontologic Vâlceaua „Partea Cheazului”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 20 ha, la sud de satul Mereșeuca raionul Ocnița.

Monument al Naturii Hidrologic „Izvorul de la stația Naslavcea”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 0,5 ha lângă stația de cale ferată Naslavcea raionul Ocnița.

Monument al Naturii Hidrologic „Izvorul Codreni”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 1 ha, în satul Codreni la vest de biserică, raionul Ocnița.

Monument al Naturii Botanic „Lipnic”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 1,6 ha, lângă satul Lipnic raionul Ocnița, ocolul silvic Ocnița.

Rezervația Silvică „Ocnița”. Este Arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 103 ha ocolul silvic Ocnița.

Padurea de la Lipnic. Aici la 20 august 1470 a avut loc Bătălia lui Ștefan cel Mare de la Lipnic, în care oastea moldovenească, condusă de Ștefan cel Mare, a învins tătarii Hoardei de Aur. Tătarii au fost învinși, suportând pierderi grele. Fiul și fratele (Eminec) ai Hanului Mamac au fost luați prizonieri. După obținerea victoriei, Ștefan cel Mare "a cunoscut că ajutoriu nu de aiurea i-au fost, ci numai de la Dumnezeu și Preacurata Maica Sa" (Grigore Ureche).

Orasul dispune de un hotel bine amenajat cu o capacitate de 23 locuri de cazare. De asemenea, în oras exista 26 unitati economice prestatoare de servicii de alimentare publica (restaurante, cafenele).

Includerea obiectivelor turistice ale orasului si regiunii limitrofe în circuitul economic si promovarea larga a acestora, dezvoltarea activităților de deservire corespunzătoare a turiștilor, încurajarea antreprenoriatului în turismul rural, reprezintă unele aspecte ale oportunităților de dezvoltare a sectorului turismului în comunitate.

4.7. Infrastructura

4.7.1 Rețeaua de transport

Rețeaua de transport a orașului este reprezentată prin transportul auto, care este principalul mijloc de legătură republican, regional și local și cel feroviar. Lungimea totală a drumurilor din localitate este de 49,7 km, dintre care 4,2 km sunt de importanță națională. Din toate drumurile prezente pe teritoriul orașului, doar 21,9 km sau 53% au îmbrăcăminte rigidă, dar și aceste drumuri necesită reparații. Drumurile pe întreg teritoriul orașului necesită reparație și reconstrucție. Localitatea nu are elaborată o strategie de dezvoltare a infrastructurii de drumuri și iluminat public. Analizînd perioada anilor 2009 – 2013, putem concluziona că cheltuielile anuale totale efectuate cu întreținerea și reparația drumurilor locale au fost minimale, dar și acestea au demonstrat un trend în scădere de 43%. Cauza acestei situații a fost explicată de către APL Ocnița prin costurile majore ale proiectelor de reparație a drumurilor și insuficiența resurselor financiare.

În rețeaua de drumuri, pe parcursul anului 2011 au fost efectuate investiții capitale în valoare de 204 mii lei. În rețeaua de iluminat stradal nu au fost efectuate investiții.

În domeniul public sunt amenajate 6 parcări dintre care o parcare de către sectorul privat.

Localitatea nu dispune de piste pentru bicicliști amenajate sau pe plan de amenajare.

În perioada 2011-2013 au fost operaționale 8 rute auto deservite de 5 întreprinderi private.

Numărul unităților de transport public funcționale la nivelul întregii comunități în anul 2012 este de 8 unități, vechimea acestora fiind de cel mult 5 ani – 4 unități, 6-15 ani – 4 unități.

Capacitatea unităților de transport este în mediu de 12 locuri/unitate (96 total), care efectuează 264 curse.

Conform sondajului de opinie, peste 72% din populația localității au afirmat că transportul public este suficient în raport cu necesitățile populației. La nivel local nu există o strategie de dezvoltare a transportului public sau oferte investiționale în acest domeniu.

Rețeaua de transport pentru călători include rute suburbane, care leagă centrul raional cu localitățile din raion și rute interurbane, care asigură transport din oraș spre capitală, precum și alte localități urbane. Orașul Ocnița este tranzitat zilnic de 113 rute interurbane și 8 rute locale. Datorită caracterului restrîns al orașului Ocnița și de aria teritorial-administrativă relativ mică, transportul de persoane la nivel local lipsește, nevoia de deplasare a cetățenilor care fac naveta către alte localități fiind acoperită de serviciile de transport oferite de firmele de transport private, care, în itinerarul lor tranzitează orașul Ocnița. Frecvența de tranzitare a orașului este foarte bună, problemele legate de transportul de persoane fiind practic minime. Transportul se efectuează cu autocare, autobuze și microbuze. Pe teritoriul orașului este amplasată Gara auto, reprezentînd o încăpere mai mare destinată pasagerilor pentru așteptarea rutelor și 4 case de procurare a билетelor. WC se află în exteriorul clădirii, fiind în stare dezastruoasă.

De asemenea, transportul de călători se desfășoară și pe calea ferată, în special pe distanțe scurte, dar și pe distanțe lungi, făcîndu-se legătura între Ocnița, Bălți, Chișinău și alte destinații naționale.

De asemenea, prezintă o importanță deosebită apropierea de punctul vamal de trecere a frontierei către Ucraina. Acest lucru face din Ocnița nu doar un punct interesant de tranzitat, ci și atractiv în perspectiva dezvoltării durabile. Stația C.F.M. dispune de o construcție simplă, datată din 1903 ce adăpostește o casă de bilete, o mică sală de așteptare și un peron amenajat. În ciuda importanței deosebite pe care o reprezintă pentru traficul de persoane, stația CFM Ocnița a fost neglijată până în prezent. Din punct de vedere operațional și al stării de funcționare, aceasta se află în stare avansată de degradare, riscînd să nu mai îndeplinească funcțiunile în vederea

căreia a fost construită și dată în funcțiune. Peronul gării a suferit o degradare continuă, ultimele lucrări de reabilitare fiind făcute cu mai bine de 20 de ani în urmă. Sala de așteptare nu dispune de mobilier adecvat, iar în perioada rece nu dispune de încălzire. Grupul sanitar este în stare nesatisfăcătoare, deseori fiind închis din cauza degradării avansate.

În ceea ce privește traficul feroviar, stația Ocnița înregistrează zilnic tranzitul a 5 trenuri de călători și a unui tren de marfă. În ceea ce privește frecvența persoanelor și a mărfii, traficul feroviar înregistrează zilnic 70 de persoane ce pleacă sau vin în/din stația Ocnița.

4.7.2 Rețeaua de alimentare cu apă și canalizare

Rețeaua de alimentare cu apă și canalizare din localitate constă din:

- Rețeaua apeductelor de aprovizionare cu apă
- Rețeaua de evacuare a apelor reziduale,
- Stație de epurare

Alimentarea cu apă în or. Ocnița este caracterizată printr-o infrastructură funcțională, dar învechită și uzată ce necesită modernizare urgentă. Cu excepția instalațiilor noi construite, infrastructura este depășită, aflându-se în stare proastă din cauza întreținerii insuficiente în ultimele două decenii. Cererea de apă a scăzut semnificativ începând cu 1991 datorită unei scăderi în producția și distribuția de contoare de apă industrială. Ca urmare, sistemele de apă au în prezent furnizare excesivă de putere, ceea ce duce la costuri de întreținere mari și complexitatea funcționării lor. Conform Studiului realizat de "ProConsulting", pe baza de ÎM «Apă-Canal» Ocnița, lungimea totală a apeductului este de 36,6 km., dintre care doar 11,4% rețele au o vîrstă mai mică de zece ani. Același studiu (... , realizat de către „ProConsulting”) constată că clasificarea conductelor de distribuție a apei pe diametru ne permite să înțelegem gradul de supraîncărcare a rețelelor și componenta ridicată de cheltuieli. Analiza arată că mai mult de 39% din rețelele au un diametru de 200 mm sau mai mult, ceea ce dovedește supraîncărcarea rețelelor, precum și necesitatea de a ține cont de acest fapt atunci cînd se va dezvolta infrastructura urbană. În acest scop, este necesar să se dezvolte un calcul hidraulic al rețelelor bazat pe nevoile de apă la moment și în viitorii 30 de ani. Acest lucru va optimiza costurile de operare și, corespunzător, va reduce suma tarifului.

Sursa de apă în orasul Ocnița sînt cele 4 fîntîni arteziene amplasate pe teritoriul orașului. Toate instituțiile publice sînt conectate la apeduct. La moment sînt conectate 60,5% (4062 case) din case particulare de locuit ale orașului, indicator în creștere față de ultimii 3 ani cu 8,6% (200 case), dintre care 3540 (87%) sunt contorizate, indicator în creștere de 35% (640 gospodării) față de anul 2009. Actualmente, populația este aprovizionată cu apă potabilă 24 din 24 ore. Din numărul total de beneficiari 87 % din gospodării sunt conectate la apeduct în baza unui contract încheiat între furnizor și beneficiar.

Calitatea apei corespunde standardelor sanitare naționale. Rezultatele controalelor de calitate efectuate arată corespunderea calității cu standardele prestabilite. În anii 2010-2012, în mediu au fost efectuate 6 controale, în toate cazurile calitatea apei a corespuns normelor sanitare.

Investițiile capitale în domeniul rețelei de apeduct în perioada 2010-2012 au fost de aproximativ 981,9 mii lei.

Orașul dispune de rețea centralizată de canalizare. Lungimea totală a rețelelor de canalizare este de 4,1 km și nu s-a extins în ultimii trei ani. Ponderea locuințelor conectate la rețeaua centrală de canalizare este de 34,5%, (1540), numărul acestora majorându-se cu 28% în ultimii 3 ani.

Ponderea prestării serviciului în bază de contract este de 97%. Achitarea pentru serviciul respectiv se realizează în proporție de circa 80 %.

Investiții capitale în domeniul rețelei centralizate de canalizare în perioada 2010 – 2012 nu au fost realizate. Localitatea nu are o strategie de dezvoltare a serviciului de apă și canalizare.

Stația de epurare dată în exploatare din 2010 este modernă și are capacitate de prelucrare de 1000 cubi, dar se utilizează doar 300 m³. Construcția obiectului menționat a însumat investiții în sumă de 11 milioane lei - bani alocați de Fondul Ecologic, Guvern și APL. Această stație are capacitate de deservire a 1600 apartamente, circa 4000 oameni.

În prezent se preconizează construcția a încă 2 stații de epurare în sectorul privat și industrial, în acest sens existând și proiecte tehnice necesare.

4.7. 3 Rețele energetice, eficiența consumului de energie, utilizarea energiei regenerabile.

În prezent, pe teritoriul orașului rețelele electrice aeriene gestionate de către RED Nord Vest sunt montate pe piloni la tensiunea de 10kw, care trece prin 9 transformatoare și ajunge la beneficiari la tensiunea de 220kw și 380kw. Starea pilonilor este critica. La energia electrică este conectată 100% din populația orașului. Lungimea străzilor localității este de 72 km, dintre care sunt iluminate 17 km, ce reprezintă 23% din lungimea totală a străzilor. Iluminarea publică se efectuează în proporție de 100% cu corpuri de iluminare vechi.

Asigurarea cu energie termică centralizată în orașul Ocnița lipsește, fapt ce crează probleme serioase membrilor comunității în perioada rece a anului. Principalul combustibil utilizat pentru încălzirea locuințelor în perioada rece a anului de către locuitorii orașului Ocnița sunt gazele naturale, 75 % dintre gospodăriile fiind încălzite prin arderea acestui combustibil. Încălzirea locuințelor se face în cea mai mare parte cu centrale de apartament, acestea înregistrând un consum anual de 276.000 m³ de gaze naturale. În același timp, pentru încălzirea locuințelor individuale (în special case) mai sunt folosiți și combustibili solizi, în special pentru sobe. Peleți și brichetele nu pot fi menționate drept sursă energetică pentru încălzirea locuințelor. E de menționat faptul că doar 12% dintre numărul total de gospodării sunt termo-izolate, 8% fiind izolate parțial. Cât privește nivelul de informare al orașenilor despre eficiența energetică, acesta este unul slab, inefficient, și superficial.

Sursa: Studiu “Evaluarea gradului de satisfacție privind prestarea serviciilor publice or. Ocnița”

Instituțiile publice sunt de asemeni asigurate de centrale termice proprii pe bază de gaze natural, excepție făcând doar Casa de cultură din or. Ocnița care are sistem de încălzire bazat pe biomasă, oferind confort termic calitativ și eficiență financiară. Sistemul de încălzire la Casa de cultură din oras a fost instalat în cadrul unui proiect de eficiență energetică, finanțat de către Fondul de Eficiență Energetică din resursele provenite din fonduri Europene, suma investiției fiind de 640 000 Euro.

4.7.4 Rețelele de telecomunicații

Orașul Ocnița dispune de rețea completă de telefonie fixă, dispunând de o rețea digitală modernizată. Aceasta reprezintă o investiție care rezolvă performant comunicația telefonică modernă, capacitatea centralei permițând conectarea de abonați în continuare, precum și accesul la servicii de internet. Circa 97% a populației din localitate are acces la serviciile de telecomunicații. Numărul total de abonați la Moldtelecom este de 3295 beneficiari, cifra ce constituie 94,53% din totalul de beneficiari posibili. Legăturile comunicaționale mobile se realizează prin intermediul mai multor rețele de telefonie mobilă, și prin prezența amplificatoarelor de semnal pentru toate cele 3 rețele importante existente pe piața Republicii Moldova. Serviciile de comunicație GSM acoperă atât arealul orașului cât și pe cel al comunităților învecinate, aliniind localitatea la zonele acoperite cu toate mijloacele comunicațiilor moderne.

De asemenea, în oraș se regăsește serviciul de internet și televiziune prin cablu.

În ceea ce privește serviciile poștale și de curierat, este de menționat faptul că orașul Ocnița deține un oficiu poștal perfect funcțional, fiind amenajat recent. La acesta se mai adaugă și sediul Moldtelecom, fiind în aceeași stare de funcționare. Se constată astfel că în ceea ce privește serviciile de comunicație, în orașul Ocnița nu sunt semnalate probleme.

4.7.5 Infrastructura administrativă

Infrastructura administrativă a orașului Ocnița constă din Consiliul Raional Ocnița, Primăria or. Ocnița. Consiliul raional Ocnița este situat în cartierul “Iubileinîi” al orașului cu adresa juridică

str. Independenței, 51. Localul reprezintă o clădire cu 7 niveluri, dintre care doar unul este utilizat de către Consiliul Raional Ocnița. Edificiul este menținut în stare bună, ultima reparație fiind realizată în anul 2012. Toate birourile sunt dotate cu mobilierul și echipamentul necesar activității funcționarilor. Una din problemele legate de întreținerea edificiului administrativ al raionului Ocnița ține de supracheltuielile la asigurarea confortului termic în instituție. Acest fapt se datorează exploatării unui sistem de încălzire învechit și neeconom.

Sediul Primăriei a fost construit în anul 1980, iar ultima reparație a fost realizată în anul 2012. Prin urmare, clădirea se află într-o stare tehnică funcțională și corespunde necesităților de bază. Primăria dispune de echipament electronic tehnic funcțional în proporție de 100%. Suprafața birourilor utilizate constituie 209,2 m². Astfel unui funcționar îi revin 17,43 m². Aceasta este mai mult decât media standardelor altor țări europene² (12-14 m²). În cadrul Primăriei este o sală de ședințe, amenajată pentru 60 locuri, unde de regulă se desfășoară ședințele Consiliul Local (17 locuri pentru consilieri, restul pentru asistență).

Condițiile tehnico-sanitare sunt corespunzătoare cerințelor de activitate. Ambianța de lucru a fost apreciată de majoritatea angajaților ca fiind bună.

4.7.6 Managementul deșeurilor

În orașul Ocnița, infrastructura și managementul deșeurilor menajere este extrem de slab dezvoltată, atât cantitativ, cât și calitativ. Se atestă un nivel înalt de poluare a solurilor, apelor și alte componente ale mediului cauzat de tradițiile neprietenoase ale mediului și infrastructura slab dezvoltată, dar și de indiferența populației. Pentru oraș e specifică colectarea neseperată a deșeurilor și lipsește serviciul de reciclare a acestor deșeuri. Deșeurile menajere colectate nu sunt utilizate ca sursă energetică pentru producerea energiei termice sau energiei electrice.

La nivel de localitate există o întreprindere privată în domeniul colectării gunoiului menajer și de întreținere a spațiilor verzi (SRL „Marin-Service”). Localitatea dispune de o gunoiște, ce se află la o distanță de 2km de la oraș. Gunoiștea respectivă are o capacitate estimativă de V=6541 m³. La momentul actual capacitatea gunoiștei a fost deja folosită în măsură de 100%, ceea ce a devenit o provocare strategică pentru comunitate. Locația pentru depozitarea deșeurilor a fost deschisă în anul 2007, în afara orașului (terenul este proprietatea unei comune învecinate). Zona depozitului nu este împrejmuțată, dar este înconjurată de o perdea vegetală. Gunoiștea nu are sistem de cântărire a deșeurilor, nu este racordată la sistemul de energie electrică; în cadrul depozitului nu există personal cu responsabilități în coordonarea depozitării deșeurilor. Conform Programului Regional Sectorial (PRS) în domeniul managementului deșeurilor solide (MDS) se prevede construcția unui depozit regional pentru deșeuri solide în subzona 2 MDS (raioanele Ocnița, Briceni, Edineț, Dondușeni). În raionul Ocnița va fi construită o stație de transfer pentru toate localitățile zonei. Ea va fi localizată în preajma or. Ocnița, din considerentul celei mai mari cantități de deșeuri produse. Dintre acțiunile necesare a fi întreprinse în domeniul managementului deșeurilor în or. Ocnița, putem menționa următoarele:

- Îmbunătățirea sistemului de colectare primară;
- Îmbunătățirea depozitării secundare/a stațiilor de transfer;
- Îmbunătățirea sistemului de transport al deșeurilor;

La moment, pe străzile localității sunt instalate 72 tomberoane de gunoi, 41 coșuri de gunoi. E de menționat situația ecologică nesatisfăcătoare la rampele de depozitare a deșeurilor menajere solide. O parte de deșeuri se depozitează în afara perimetrelor admise, o altă parte se aruncă în ravene, pe terenurile împădurite, fapt ce conduce la apariția unui număr considerabil de gunoiști spontane.

Ponderea gospodăriilor ce beneficiază de serviciul de salubritate este de 37% din numărul de gospodării (220 case, toate în bază de contract, 1300 apartamente, 77 % în bază de contract). În ultimii 3 ani a fost înregistrată o creștere cu 2,6% a numărului de beneficiari. Frecvența efectivă medie de colectare a gunoiului este de 1/3 zile. Conform sondajului de opinie, 70% din locuitori

s-au declarat satisfăcuți privind serviciul de gestionare a deșeurilor și amenajare a teritoriului (Sursa: Studiu „Evaluarea gradului de satisfacție privind prestarea serviciilor publice”, realizat de către Magenta Consulting, 2013). Privind îmbunătățirea managementului deșeurilor din localitate în următorii 5-7 ani ar fi necesar de realizat astfel de activități ca elaborarea unui Regulament cu privire la funcționarea serviciului de colectare a deșeurilor în orașul Ocnița, modernizarea și concesionarea serviciului de salubritate în teritoriu, precum și organizarea parteneriatului public-privat, lichidarea gunoiștelor spontane, etc.

4.8. Mediul ambiant și situația ecologică

4.8.1 Factorii calității mediului – apele, solurile, aerul

Sursele de poluare ale mediului ambiant se împart în două mari categorii:

- cu particule solide;
- cu gaze și vapori.

Acestea pot fi surse naturale sau surse artificiale: întreprinderile economice, mijloacele de transport, instalațiile de încălzit locuințe, depozitarea spontană a deșeurilor menajere, etc.

Apa potabilă:

Estimând starea mediului la moment, menționăm că resursele acvatice ale orașului Ocnița sunt prezentate prin apele de suprafață și cele subterane. În rezultatul monitoringului efectuat pe parcursul ultimilor 5 ani de către Inspectoratul Ecologic de Stat Ocnița, constatăm că gradul de poluare a apelor de suprafață din localitate, manifestat prin concentrația de sulfati poate fi urmarit conform trendului stabilit in perioada 2009 – 2013. Astfel, putem concluziona o creștere a nivelului de poluare cu sulfati a apelor de suprafață a orașului cu 51,9%.

2009	2010	2011	2012	2013
41,6	47,4	49,1	53,4	63,2

Deasemenea, apele de suprafață ale orașului mai sunt poluate, în special cu substanțe organice biodegradabile, nutrienți, produse petroliere, fenoli, compuși ai cuprului, detergenți anionici, iar după indicii hidrobiologici, apa se încadrează în clasa II-III de calitate (între moderat poluată și poluată).

(Sursa: Inspectoratul Ecologic de Stat Ocnița)

Ape subterane

Conform Inspectoratului Ecologic de Stat Ocnița, orașul se confruntă cu o serie de probleme legate de calitatea apei potabile din Oraș, care afectează starea sănătății cetățenilor orașului. Una din aceste probleme este utilizarea apelor subterane de mare adâncime, în unele regiuni ale orașului nivelul acestora scăzând cu aproape 30 m mai jos de nivelul mediu al mării și continuă să scadă. În același timp, orașul nu dispune de sisteme moderne de purificare a apei, iar din această cauză cantitatea poluanților se menține peste limita admisă de autoritatea de mediu. Conform informației prezentate de Centrul de Sănătate Publică Ocnița, calitatea scăzută a apei provoacă până la 20 la sută din cazurile de boli hepatice, 25 la sută din maladiile gastrointestinale și duce la îmbolnăvirea de fluoroză dentară.

Starea apelor din fântinile orașului Ocnița nu corespunde standardului „Apă potabilă”. În 87 la sută din fântini apa conține o cantitate sporită de fluor, sulfati, sulfură de hidrogen și alte elemente chimice. Calitatea apei potabile din sursele subterane nu corespunde nici după indicii bacteriologici. Analizele de laborator a probelor prelevate pentru investigațiile sanitaro-chimice din or. Ocnița au demonstrat următorul tablou al calității apei din sursele subterane. Astfel, putem constata că pH apelor din cele 4 fântini arteziene nu depășesc valorile normate (conform Normelor sanitare privind calitatea apei potabile, Hotărârea Guvernului nr.934 din 15.08.2007). Altă situație se atestă pentru nivelul nitrăților din apa potabilă din aceste surse. Astfel, valoarea minimă a nitrăților constituie $60,4 \pm 20$ mg/dm³, iar valoarea maximă $286,67 \pm 16,17$ mg/dm³.

Duritatea apei în sursele subterane ale orașului Ocnița depășește valoarea normată de până la $16,48 \pm 2,03$ mg/dm³.

Un alt aspect al analizei calității apei în oraș arată nivelul ridicat de morbiditate ce a crescut de 2 ori în perioada 2009 - 2013, iar concentrația nitraților atinge 65 mg/l. Astfel, putem constata că unul din cele mai importante proiecte investiționale pentru orașul Ocnița și localitățile limitrofe ar fi reabilitarea și extinderea apeductului pe traseul Naslavcea – Ocnița, proiect regional aflat în dezvoltare în cadrul APL Ocnița.

Poluarea aerului

Nivelul de poluare a aerului în orașul Ocnița după concentrațiile de fond este la limita permisă de normele sanitare ce duce la consecințe grave pentru mediul înconjurător, economie și sănătatea populației. Conform calculelor efectuate de Inspectoratul Ecologic de Stat cu folosirea “Manualului pe Inventarierea Emisiilor în atmosferă” și a datelor naționale privind bilanțul termoelectric și indicii de producere, emisiile anuale antropice la următoarele substanțe în aerul atmosferic în raza or. Ocnița în perioada 2011 - 2013 variază de la 0,53 până la 0,85 pentru suspensii solide, dioxid de sulf, dioxid de azot, formaldehida, și sulfatați solubili. Surse principale de poluare ale aerului sunt mijloacele de transport, sectorul energetic, cauzele fiind următoarele: utilizarea excesivă a mijloacelor uzate de transport, folosirea carburanților de calitate joasă, lipsa instalațiilor de purificarea emisiilor, utilizarea tehnologiilor de producere depășite, lipsa unui monitoring al poluării aerului cu recuperare a prejudiciului cauzat. Aproape 90% din masa totală a emisiilor în atmosferă este generată de sursele mobile.

Poluarea solurilor

Poluarea solului din orașul Ocnița are drept cauze existența de pulberi și gaze nocive în aer, depozitarea inadecvată de deșeuri și reziduuri menajere și industriale pe terenuri neamenajate corespunzător și deversarea apelor reziduale. Deșeurile menajere sunt depozitate uneori pe terenuri sensibile (în apropierea locuințelor, a apelor de suprafață sau subterane). Depozitele nu sunt amenajate corespunzător pentru protecția mediului, depozitarea deșeurilor fiind necontrolată, deschisă, fără suprafață de nivelare, conducând la poluarea solurilor din zonele respective.

4.8.2 Designul hidrologic

Orașul este amplasat pe malul drept al râului Nistru, cel mai mare râu din țară, la hotar cu Ucraina (orașul Moghilev-Podolisc). Debitul multianual al râului Nistru la Ocnița este de 105,2 m³/sec. Orașul nu dispune de suficiente rezerve de ape de suprafață. Acest lucru se explică prin faptul, că anual cad puține precipitații, iar evaporarea este puternică. Este importantă și influența reliefului accidentat: râpele și văgăunile drenează puternic apa. Problemele folosirii corecte și ale protecției resurselor acvatice, căutarea noilor izvoare sînt importante pentru oraș, fiind considerate priorități de dezvoltare.

În această regiune sînt înregistrate mai multe atracții hidrologice: Râul Nistru, malurile pitorești ale caruia sînt folosite pentru necesități de recreație; 3 lacuri mari, cu o suprafață totală de 125 ha și suprafața oglinzii apei este de cca 90 ha, volumul – 2,5 mln. m³. Toate trei bazine necesită amenajare în scopuri de agrement și atracții turistice.

Din apele subterane fac parte izvoarele și fîntînile. Apele subterane sînt principala sursă de apă potabilă.

La momentul actual, primăria or. Ocnița dezvoltă proiectul construcției unei stații de captare și renovarea apeductului ce ar asigura cetățenii or. Ocnița cu apă potabilă din surse de suprafață. Proiectul este unul costisitor, de circa 600 mii euro în cadrul căruia va fi reconstruită stația de pompare, va fi reabilitat apeductul și rezervorul, care este la moment în stare deplorabilă. O astfel de stație a existat din anii 50, însă a staționat în anii 1992.

4.8.3 Educația ecologică și activități în folosul comunității.

Activitatea de educație ecologică a populației din localitate ar putea fi menționată ca una extrem de redusă. Aceasta se bazează pe lipsa unui sistem educațional cuprinzător și bine gândit, la diferite niveluri: pre-școlar, al școlii primare și secundare. În localitate predomină atitudinea de consumator, fapt ce aduce consecințe din cele mai grave pentru mediul înconjurător al orașului. Astfel, în localitate se impune o schimbare radicală a mentalității cetățenilor și ecologizarea societății. În or. Briceni nu există ONG de mediu ce ar impulsiona educația ecologică prin campanii sociale de anvergură, exemple personale și de rezonanță socială, de implicare și atitudine, promovând educarea sistematică a tinerei generații în cadrul unor programe și proiecte ecologice realizate. Cele mai grave probleme ce tin de educația ecologică a cetățenilor orașului sunt: atitudinea neglijentă în privința depozitării și evacuării deșeurilor, volumul mare de deșuri menajere și colectarea neselectivă a lor, consumul mare și risipa de apă, consumul mare și risipă de energie.

4.9. Guvernarea locală / Indicatori de performanță

4.9.1 Securitatea locuitorilor

Obiectivul general al acestui sector de activitate îl reprezintă creșterea climatului de siguranță a cetățenilor, pe fondul întăririi ordinii și liniștii publice în orașul Ocnita. Inspectoratul de Poliție Ocnita, ca unitate teritorială din subordinea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, este instituția specializată care exercită pe raza orașului atribuții privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, precum și respectarea ordinii și liniștii publice, în condițiile legii. Activitatea Poliției Ocnita constituie un serviciu public specializat și se realizează în interesul persoanei, al comunității, precum și în sprijinul altor instituții, exclusiv în baza și executarea legii. Inspectoratul de Poliție Ocnita are un personal în număr de 102 angajați. Orașul este împărțit în 3 sectoare în cadrul cărora activează și veghează ordinea publică 3 polițiști de sector. Numărul de crime comise pe teritoriul orașului Ocnita se află în creștere între anii 2009 – 2013.

4.9.2 Serviciile administrative

Autoritatea publică locală din Ocnita are un sistem de proceduri scrise în ceea ce privește etapele și modalitatea de eliberare a autorizațiilor. Pentru celelalte tipuri de acte eliberate de Primărie nu există nici proceduri scrise și nici instrucțiuni privind eliberarea actelor.

Pentru actele eliberate de către Autoritatea Publică Locală sunt întocmite listele de documente necesare de prezentat pentru obținerea acestora. În majoritatea cazurilor cetățenii au acces la aceste liste, ele fiind afișate pe panourile informative ale Primăriei. Unele informații cetățenii le pot vedea pe pagina Web a Primăriei, totuși de cele mai multe ori ei obțin informația necesară din partea angajaților primăriei sau din alte surse. În ceea ce privește tehnologiile utilizate pentru perfectarea documentelor, Primăria orașului utilizează în măsură de 90% calculatorul și imprimanta. Doar o parte din actele eliberate sunt scrise de mână (ex. procurile).

Cetățenilor li se oferă posibilitatea de a depune unele reclamații către APL. În acest sens în cadrul Primăriei sunt stabilite proceduri atât pentru depunerea cât și pentru soluționarea reclamațiilor depuse. Cetățenii din or. Ocnita au posibilitatea să efectueze achitarea plăților pentru anumite certificate, avize, permisiuni, autorizații la instituțiile bancare. Primăria nu dispune de un ghișeu unic, sau de birouri amenajate pentru primirea cetățenilor, de obicei interacțiunea beneficiari-funcționari se face în birourile funcționarilor.

Pentru îmbunătățirea performanței activității autorităților publice locale în acest domeniu, se recomandă realizarea următoarelor acțiuni:

- Elaborarea și menținerea Registrelor actelor de stare civilă și actelor notariale;
- Perfecționarea nivelului de dotare tehnică a Primăriei (computere și echipament electronic performant, programe soft moderne și suficiente, inclusiv pentru monitorizarea eficienței energetice);

- Înființarea ghișeului unic pentru primirea cetățenilor;
- Lărgirea spectrului de resurse informaționale în vederea informării cetățenilor despre existența procedurilor de eliberare a actelor/documentelor, informațiilor de interes general legate de activitatea APL și a aleșilor locali;
- Elaborarea procedurilor de depunere și soluționare a reclamațiilor;
- Elaborarea ghidului informativ pentru angajații Primăriei cu privire la cerințele față de actele eliberate;
- Respectarea duratei de eliberare în cazul tuturor tipurilor de acte/documente;
- Sporirea accesibilității informației privind procedurile de perfectare a actelor și documentelor furnizate de către APL;
- Diseminarea informațiilor privind procedurile de depunere a reclamațiilor.

4.9.3 Managementul serviciilor publice

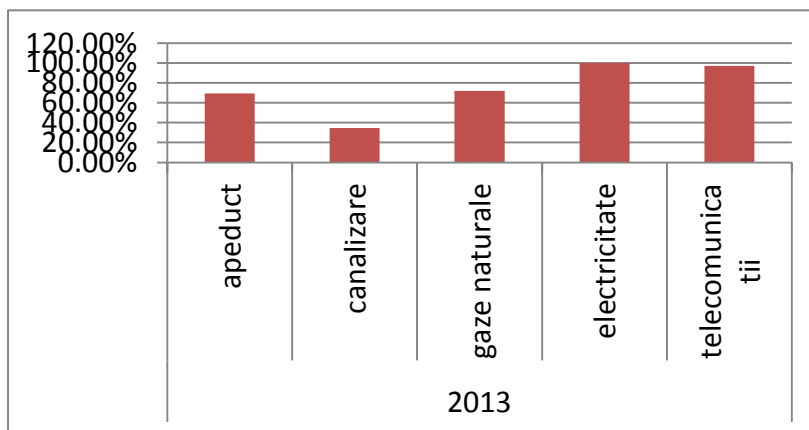
În localitate este construit un sistem centralizat de aprovizionare cu apă construit încă în 1903 și 1978, renovat în 2010. La moment au fost conectate 69,51 % din case. Lungimea totală a apeductului este de 47,5 km. De asemenea rețeaua de canalizare are o lungime de 4,51 km. Toate instituțiile publice sînt conectate la apeduct. Actualmente, populația este aprovizionată cu apă potabilă 24 din 24 ore. În localitate sunt 5 fântâni arteziene funcționale și 4 nefuncționale. Calitatea apei corespunde standardelor sanitare naționale.

Circa 97% din localitate are acces la serviciile de telecomunicații. Numărul total de abonați la Moldtelecom este de 3200 beneficiari ce constituie 94,53% din totalul de beneficiari posibili. Localitatea se află în aria de acoperire a operatorilor de telefonie mobilă Orange și Moldcell, și Unite. În sat activează un oficiu poștal, care distribuie locuitorilor ziare și reviste, acordă servicii de achitare a pensiilor, indemnizațiilor, efectuare plăților pentru servicii de telefon, energie electrică.

În prezent, pe teritoriul orașului rețelele electrice aeriene gestionate de către Nord Vest sunt montate pe piloni la tensiunea de 10kw, care trece prin 9 transformatoare și ajunge la beneficiari la tensiunea de 220kw și 380kw. Starea pilonilor este critică, fiind schimbate în 2010. La energie electrică sa sunt conectați 100% din populație. 5 străzi sînt iluminate sau 6,2 km din 36,3 km prezente.

În oraș lipsește sistemul de încălzire termică centralizat, majoritatea caselor sunt încălzite cu ajutorul propriilor sobe, doar 71,96 % au acces la rețeaua de gaze naturale. Teritoriul orașului este gazificat în proporție de 72 %, majoritatea locuitorilor procură butelii de gaz sau folosesc lemne și cărbune.

Figura 4. Accesul populației la utilități comunale

Sursa: Primaria or. Ocnita

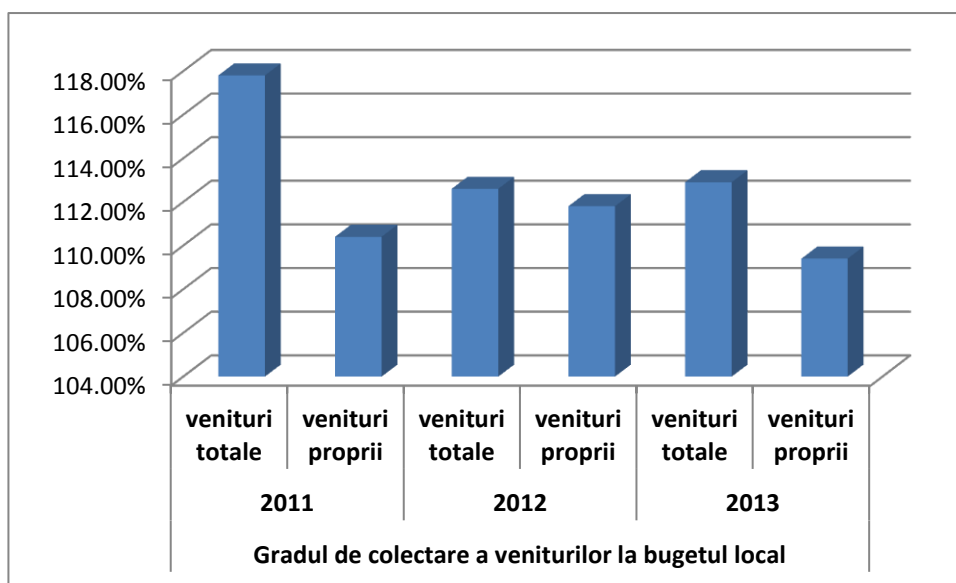
Rețeaua de transport a orașului este reprezentată prin transportul auto, care este principalul mijloc de legătură republican, regional și local și cel feroviar. Orașul Ocnița îl traversează 27,772 km de cale ferată și 41,3 km de drumuri publice. Orașul dispune de 5 km sau 12,1% de drumuri naționale și respectiv 36,3 de importanță locală. Din toate drumurile prezente pe teritoriul orașului, doar 21,9 km sau 53% au îmbrăcăminte rigidă, dar și aceste drumuri necesită reparații. Drumurile pe întreg teritoriul satului necesită reparație și reconstrucție. Orașul Ocnița dispune de transport public de pasageri locali. Rețeaua de transport pentru călători include rute suburbane, care leagă centrul raional cu localitățile din raion și rute interurbane, care asigură transport din oraș spre capitală, precum și alte localități urbane. Orașul Ocnița este tranzitat zilnic de 113 rute interurbane și 8 rute locale.

4.9.4 Managementul finanțelor publice locale, proprietatea publică și implementarea proiectelor finanțate din exterior.

Cheltuielile efective au depășit cu 78,6 % în anul 2012 și cu 17,3 % în anul 2013 cheltuielile planificate în bugetul inițial aprobat. Pentru anul 2013 cheltuielile au fost executate în proporție de 107,7% . Deoarece s-a constatat o depășire a cheltuielilor reale executate, de peste 17,0% în doi din ultimii 3 ani, putem concluziona, că există deficiențe în planificarea bugetului și lipsesc anumite pârghii de control asupra îndeplinirii bugetului. În perioada analizată diferența dintre variația în structura cheltuielilor (executate / planificate) în comparație cu variația cheltuielilor totale (efective / planificate) a constituit: 10,5 pp în 2010, 21,6 pp în 2011, și 0,9 pp în anul 2012. Variația medie în structura cheltuielilor stabilește valoarea medie a devierilor pe categoriile de cheltuieli (executat/planificat) și reflectă realocările între liniile bugetare. În 2011 cheltuielile de gospodărire comunală și au fost majorate cu peste 186,0 % din contul altor categorii de cheltuieli. Astfel, putem constata că variația medie cheltuielilor pe categorii de cheltuieli a depășit devierea totală a cheltuielilor cu peste 10,0 pp în doi din ultimii trei ani. Aceasta atestă faptul ca APL admite compensarea unor cheltuieli din contul altor articole de cheltuieli și exercită un control insuficient a cheltuielilor.

Gradul de colectare al veniturilor totale la bugetul UAT comparativ cu veniturile totale planificate în bugetul aprobat a constituit: 117,8% în anul 2011, 112,6% în 2012 și 112,9% în anul 2013. Colectarea veniturilor proprii a fost realizată în mărime de: 110,4% în 2011, 111,8 % în 2012 și 109,4 % în 2013.

Figura 5. Gradul de colectare a veniturilor la bugetul local

Sursa: Primaria or. Ocnița

Prin urmare observăm că atât nivelul de colectare a veniturilor totale cât și nivelul de colectare a veniturilor proprii a fost realizat totalmente față de valorile planificate. Aceasta atestă că APL dispune de experiență în planificarea bugetului și exercită controlul calitativ asupra veniturilor bugetare. În perioada de analiză restanțe la plăți nu au fost înregistrate. Un nivel optim al acestui indicator se consideră o sumă a restanțelor la plăți nu mai mare de 2% din cheltuielile publice locale. Putem constata că APL a exercitat un control calitativ al restanțelor la plăți.

Primăria dispune de un calendar clar definit și respectat privind elaborarea, consultarea și prezentarea proiectului de buget. De asemenea, Consiliul local în ultimii trei ani, a aprobat bugetul local înainte de începerea anului fiscal. Primăria dispune de o bază de date pentru contribuabilii fiscali persoane fizice, dar nu și pentru contribuabilii fiscali persoane juridice. S-a constatat că informația cu privire la obligațiunile fiscale este puțin diseminată și nu se folosește oportunitatea de a utiliza radioul și televiziunea locală. Deși, există un sistem de proceduri administrative de apel fiscal, totuși constatăm că informația privind obligațiile fiscale este incompletă și este necesar de a crește accesul contribuabililor la informația actualizată despre obligațiunile fiscale. Colectarea taxelor și impozitelor locale în comparație cu valoarea planificată în perioada ultimilor ani au fost realizată în mărime de: 106,3 % în anul 2011, 153,7 % în anul 2012 și 182,7 % în anul 2013. Se observă o creștere constantă a nivelului de colectare a taxelor și impozitelor în dinamică. Majoritatea taxelor sunt colectate peste volumul planificat. Impozitele și taxele cu cea mai mare pondere în suma impozitelor totale, au înregistrat un nivel de colectare de: taxa pentru unitățile comerciale - 123,8 %, impozitul pe bunurile imobiliare – 93,6 %, impozitul funciar – 116,2 %, taxa pentru patenta de întreprinzător – 117,8 %, taxa pentru amenajarea teritoriului -108,4 %. Rata medie de colectare a tuturor impozitelor și taxelor locale în ultimii 2 ani a fost de 168,2 %.

Primăria dispune de personal calificat în dezvoltarea și managementul proiectelor de investiții. În ultimii 3 ani au fost elaborate 5 proiecte de investiții, dintre care 3 proiecte în sumă totală de circa 5,0 mln lei, au fost finalizate și unul este în curs de implementare. Resursele financiare atrase din exterior comparativ cu bugetul local reprezintă o finanțare de: 5,3% în anul 2011, 5,0% în 2012 și circa 39,0% în 2013. Primăria utilizează oportunitățile de atragere a resurselor financiare din exterior și dispune de o bună experiență în realizarea proiectelor investiționale.

4.9.5 Transparența luării deciziilor

La 16 ședințe ale autorității deliberative din 28 de ședințe desfășurate în perioada 2011-2013 au participat și alte persoane decât aleșii locali și persoane cointeresate. Pentru întrunirile aleșilor locali există 1 sală de ședințe, cu 15 locuri disponibile pentru asistență. Proiectele de decizii și materialele aferente acestora se prezintă părților interesate la cerere. În anii 2011-2013 au fost consultate cu cetățenii 8 proiecte de decizii sau 2,36%. Panourile informative și pagina web a primăriei au fost utilizate pentru transmiterea informațiilor. Ziarul local și televiziunea locală existente nu au fost utilizate. Radioul local și buletinele informative sunt absente.

Pe parcursul anilor 2011-2013 au fost afișate pe panoul informativ al primăriei 18 comunicate. În aceeași perioadă au fost plasate pe pagina web a primăriei 28 proiecte de decizii și 109 decizii. Modalitățile de informare a populației privind activitatea APL sunt insuficiente și nu asigură pe deplin informarea cetățenilor și a societății civile despre procesul decizional.

4.9.6 Capacitatea factorului uman din APL și evaluarea resurselor

În cadrul Primăriei pentru elaborarea și implementarea politicilor personalului există o direcție responsabilă. La nivelul Primăriei există și proceduri de evaluare a performanțelor angajaților. Manualul de proceduri privind condițiile de recrutare, selecție, încadrare și promovare a personalului nu există. În procesul de angajare a personalului se utilizează un număr redus de criterii și proceduri de selectare, stabilite conform legislației în vigoare.

La nivelul APL nu sunt elaborate și aprobate politici nediscriminare în conformitate cu Drepturile Omului și Egalității de Gen. Procesul de angajare a personalului Primăriei a fost efectuat în totalitate conform organigramei tip. Numărul disponibilizărilor fiind redus (numai o

singură persoană în 3 ani de zile). În perioada anilor 2010-2012, la cursuri de perfecționare profesională au participat toți funcționarii. Aceasta atestă o atenție înaltă pentru pregătirea profesională continuă a angajaților. La Primăria Ocnita, în 2010-2012, un angajat a fost promovat în funcție în baza criteriilor de merit.

Pentru perioada anilor 2010-2012 din numărul total de funcționari ai Primăriei, 11 au fost evaluați conform cerințelor Regulamentului aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 201 din 11.03.2009, ceea ce constituie 91,66%. Din numărul de 12 funcționari din cadrul Primăriei, 10 au studii superioare sau superioare incomplete (83,3% din totalul funcționarilor), restul 2 persoane au studii medii speciale. În cadrul Primăriei este angajată o persoană cu dizabilități.

După structura etnică, la Primărie, mai mult de jumătate din numărul de angajați sunt de etnie moldoveni (66,7%), iar ceilalți 33,3% sunt ucraineni.

V. STRATEGIA LOCALA DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICA INTEGRATA

5.1. Cadrul General al Strategiei

5.1.1 Analiza SWOT sectorială a orașului Ocnita

I. Infrastructura, Servicii publice

<i>Puncte Tari</i>	<i>Puncte Slabe</i>
• Dinamica pozitivă a dezvoltării urbane și edilitare prin proiecte de dezvoltare concrete promovate de APL. • Populație aprovizionată cu apă potabilă 24 ore. • Existența stației de epurare a apei. • Funcționează serviciul de salubritate. • Prezenta unui poligon autorizat pentru colectarea deșeurilor. • 40 km de drumuri locale asfaltate. • Prezenta a 16 ha de zone verzi în raza orașului Ocnita. • Iluminarea a 40% strazi ale orașului. • 90% case de locuit gazificate. • Prezenta debitului necesar al surselor subterane de apă.	• Lipsa planificării urbanistice. • Infrastructura edilitară uzată moral și fizic, incompletă, de capacitate redusă. • Unități de transport ale serviciilor comunale învechite și deteriorate. • Putini consumatori a serviciilor locale. • Lipsa sistemelor de canalizare în 3 regiuni ale orașului. • Venituri proprii reduse ale APL și insuficiența resurselor financiare. • Funcționarea slabă a serviciului de salubritate în sectoarele private ale orașului. • Drumuri locale deteriorate. • Sisteme de canalizare deteriorate. • Prezenta strazilor neiluminate pe timp de noapte. • Absența echipamentelor edilitare de protecție a mediului și epurare, depozitarea/evacuarea deșeurilor, eliminarea cadavrelor de animale, etc. • Număr relativ mic de spații de joacă pentru copii. • Lipsa resurselor municipale proprii. • Nu se construiește fond locativ nou. • Capacitate de management redusă la întreprinderile municipale. • Capacitate redusă de accesare a fondurilor externe.

Oportunitati	Riscuri
• Existenta unei politici regionale si nationale de dezvoltare. • Modernizarea infrastructurii prin accesarea fondurilor europene și guvernamentale.	• Insuficienti investitorilor in infrastructura. • Repartizarea dotarilor financiare ale statului pe criterii politice. • Situatie politica instabila. • Descrșterea continua a populatiei. • Calamitati naturale. • Cresterea preturilor la resursele energetice si alte materiale • Migratia fortei de munca in afara orasului si a tarii. • Tendinte demografice negative si imbatranirea populatiei.

II. Economie, Business

Puncte Tari	Puncte Slabe
• Ocnita- important nod feroviar. • Resurse naturale de materii prime (material de constructii): calcar, nisip. • Spatii de productie disponibile, inclusiv conditii pentru dezvoltarea antreprenoriatului. • Fabricarea de articole casnice de metal. • Conditii agroclimaterice favorabile. • Nivel dezvoltat al agriculturii în localitățile periurbane. • Existența agriculturii ecologice și a produselor tradiționale ce pot fi valorificate prin activitățile de agroturism. • Oras situat la frontiera cu Ucraina. • Relatii bune a sectorului cu APL	• Lipsa investițiilor de capital străin în economia locală. • Migratia sporita a locuitorilor. • Cunostinte slabe in organizarea activitatilor economice. • Calitatea joasa a drumurilor rutiere si feroviare. • Lipsa pietei de desfacere. • Acces dificil la informație în domeniul afacerilor. • Locuri de munca insuficiente si slab platite. • Nivel tehnologic scazut in intreprinderi de producer si prelucrare. • Capacitate redua de accesare a surselor de finantare. • Costul inalt al capitalului si accesul limitat la finante pentru agenti economici. • Grad redus de localizare a agentilor economici. • Sector economic nediversificat. • Inițiative antreprenoriale slab dezvoltate • Acces dificil la sistemele de creditare. • Slabă valorificare a resurselor naturale și a materiilor prime locale. • Migratia fortei de munca in afara orasului si a tarii. • Tendinte demografice negative

	negative si imbatranirea populatiei. • Lipsa resurselor energetic proprii. • Lipsa facilităților pentru investitorii străini • Nefunctionarea intreprinderilor de productie si prelucrare a productiei agricole. • Sector economic bazat doar pe comert cu amanuntul.
Oportunitati	Riscuri
• Implementarea proiectelor investitionale. • Imbunatatirea politicilor investitionale la nivel central si local. • Liberalizarea regimului de vize cu tarile UE. • Semnarea Acordului de Asociere cu UE. • Experienta de colaborare interregional si internationala. • Dezvoltarea noilor tehnologii de producer si prelucrare a produselor agricole autohtone. • Atragerea investitiilor straine. • Crearea centrelor de inovatii.	• Instabilitatea politica la nivel national si local. • Dependenta de resursele energetic si fluctuatia preturilor la energie. • Credite bancare nefavorabile. • Coruptia sporita. • Imbatranirea populatiei. • Schimbarile climaterice ce afecteaza productia agricola. • Politica fiscala instabila sau nestimulativa. • Viteza redusa la implementarea noilor tehnologii. • Migratia continua a populatiei economic active. • Cresterea concurentei neloiale, a „muncii la negru” si a economiei tenebre.

III. Mediu ambient, Eficienta energetica, Turism

Puncte Tari	Puncte Slabe
• Situarea în imediata apropiere a orașului a unor zone împădurite întinse. • Parcuri si spatii verzi amenajate. • Existenta statiei de epurare a apei. • Existenta si functionarea serviciului de salubritate. • Parteneriat stabilit cu Fondul de Eficienta Energetica. • Conservarea energiei termice in cladirile publice din oras. • Existenta unui potențial ridicat de productie a energiei regenerabile • Prezenta producatorului local de biocombustibil. • Prezenta unei cazangerii moderne la Casa de Cultura. • Existenta potentialului turistic in oras si imprejurimi.	• Educație ecologică insuficientă și superficiala. • Investiții scăzute în domeniul mediului. • Lipsa poligonului corespunzator pentru colectarea deseurilor. • Existența unei cantități mari de deșeuri, nedepozitate în zone special amenajate. • Calitatea slabă a serviciilor comunale cu influență asupra calității mediului - colectarea si transportul deseurilor urbane, colectarea selectivă a deseurilor inexistentă. • Lipsa ONG de mediu. • Cetateni slab informati despre problemele de mediu ale orasului si consecintele acestora asupra vietii. • Insuficienta resurselor financiare. • Lipsa pasapoartelor energetice a

• Trecut istoric cu elemente de interes deosebit între care multiculturalitatea. • Patrimoniu imobiliar păstrat din trecutul istoric cu elemente de unicatitate • • Prezenta si functionarea infrastructurii de cazare si alimentare a turistilor • Functionarea muzeului de istorie si etnografie.	cladirilor. • Lipsa unei strategii de mediu, EE, turism. • Neglijarea gravă a patrimoniului cu valoare istorică aflat în proprietate publica si privată. • Infrastructura de transport, telecomunicatii si dotare tehnico-edilitara necorespnzatoare. • Interes și spirit antreprenorial scăzut al populației față de activitățile din turism. • Lipsa de interes pentru turism ca potențial pentru afaceri și pentru crearea de noi locuri de muncă. • Lipsa unei infrastructuri turistice de informare, centre de marketing și consultanță în turism, materiale de promovare turistică, etc. • Lipsa unor itinerarii turistice tematice, care să valorifice potențialul natural antropic al zonei.
Oportunitati	Riscuri
• Dezvoltarea unei retele moderne de canalizare in oras. • Implementarea proiectelor de EE in domeniul iluminarii stradale si energiei termice. • Dezvoltarea tehnologiilor pentru energii regenerabile. • Colaborarea cu organizatiile donatoare in domeniul mediului, EE, Turismului • Schimb de experienta in domeniu cu alte localitati din tara si peste hotare. • Stabilirea parteneriatelor dirabile cu alte orase. • Renovarea muzeului “Parcului feroviar” • Promovarea valorilor locale si culturale. • Dezvoltarea de centre meșteșugărești, prin care se pot produce și comercializa produse manufacturate.	• Calamitati naturale. • Dependenta fata de resursele energetice externe si majorarea preturilor. • Instabilitatea politica. • Coruptia sporita. • Imbatranirea populatiei. • Viteza redusa la implementarea noilor tehnologii. • Migratia continua a populatiei. • Sprijin insuficient pentru dezvoltarea turismului, în special a celui ecologic, cultural, rural. • Insuficiența capitalului de investiții capabil să mențină și să crească activitățile de afaceri în turism.

IV. Social, Sănătate

Puncte Tari	Puncte Slabe
Social • Funcționarea în Primărie a serviciului Asistență socială;	Social • Insuficiența utilajului pentru persoanele cu dizabilități;

• Specialiști calificați în domeniu; • Funcționează Cantina socială; • Există comisia obștească pentru ajutorul asistenților sociali; • Activează Asociația Veteranilor; • Existența pantelor pentru persoanele cu dizabilități; • Se organizează comemorări și zile festive pentru veteranii de război; • Colaborarea cu locuitorii orașului în vederea soluționării problemelor de ordin social (contribuția cu cărți, haine, jucării, produse alimentare); Sănătate • Instituțiile medicale se află în limita orașului; • Specialiști calificați în domeniu; • Clădirea spitalului și a policlinicii reparate; • Acces liber la toate serviciile medicale; • Serviciul de asistentă medicală urgentă se află în limita orașului și este dotată cu echipamentul și tehnica necesară;	• Lucrul insuficient cu persoanele cu dizabilități; • Lipsa investițiilor în domeniul social; • Salarii mici pentru lucrătorii sociali; • Număr insuficient de lucrători sociali; • Procent ridicat de persoane vârstnice cu venituri reduse. • Lipsa unor unități care să furnizeze servicii sociale (Centre de zi pentru copii, Centre de plasament pentru batrani, etc.); • Copiii cu dizabilitati necuprinși ocupațional; • Persoanele cu dizabilități nu au acces la locurile de muncă; • Lipsesc cercurile pe interes pentru persoanele cu dizabilități, • Lipsește echipa mobilă multidisciplinară de asistență socială; • Insuficiența ONG-uri cu activități sociale desfasurate și capacitate de management dezvoltat; • Capacitate scăzută de a asigura servicii sociale pentru toate categoriile de persoane aflate în dificultate; • Colaborare încă deficitară între mediul public și cel privat din acest domeniu; Sănătate • Salariile mici din sistemul sanitar; • Insuficiența personalului în domeniul respectiv; • Insuficiența tinerilor specialiști; • Tehnologii și utilaje de profil învechite; • Dotări și spații insuficiente pentru asigurarea de servicii de calitate;
Oportunități	Amenințări
Social • Atragerea fondurilor de ajutor social din partea Ministerului muncii și protecției sociale; • Dezvoltarea voluntariatului în domeniul social; • Atragerea agenților economici cu capital străin; • Colaborarea cu cetățenii orașului Ocnița, plecați peste hotare; • Efectuarea schimbului de experiență cu	Social • Migrația excesivă a populației apte de muncă; • Nivelul ridicat de mortalitate; • Criza economică (creșterea prețurilor și pensii mici); • Devalorizarea valutei naționale; • Mărirea vârstei de pensionare; • Diminuarea fondurilor republican și internaționale pentru ajutor social și a proiectelor sociale;

alte raioane și/sau țări europene; • Colaborarea cu fundațiile republicane “Edelvais”; • Identificarea donatorilor prin intermediul tuturor surselor posibile; • Colaborarea cu organizațiile sociale din România și din Uniunea Europeană; Sănătate • Atragerea fondurilor în domeniul medical; • Majorarea numărului de locuri în staționar; • Extinderea colaborării atât la nivel național cât și internațional; • Continuarea procesului de modernizare și re tehnologizare a unităților de profil existente;	Sănătate • Riscul închiderii spitalului rațional, care ar face ca locuitorii orașului să rămână fără asistența medicală corespunzătoare ; • Migrația specialiștilor în străinătate pentru locuri de muncă mai bine plătite; • Creșterea numărului de probleme medicale ca urmare a procesului de îmbătrânire a populației; • Costurile ridicate la aparatura medicală; • Lipsa fondurilor și birocrăția ar putea conduce la renunțarea actului de modernizare și dotare corespunzătoare;
--	--

V. *Educație, Tineret, Cultură, Sport*

Puncte Tari	Puncte Slabe
Educație • Existența unui număr corespunzător de unități de învățământ, raportat la populația orașului. • Cadre didactice deschise perfecționării și interesate în desfășurarea unui învățământ de calitate. • Infrastructură de educație relativ bună. • Resurse umane cu nivel ridicat de calificare și experiența profesională;	Educație • Număr mic de școlari și preșcolari. • Sistem de aprovizionare cu apă necorespunzător (probleme frecvente cu aprovizionarea cu apă); • Lipsa apei calde la toate instituțiile școlare și preșcolare; • Insuficiența mobilierului și a materialelor didactice. Mobilier uzat; • Teren sportiv neamenajat; • Lipsa inventarului sportiv; • Sistemul de încălzire deteriorat, nu corespunde standardelor; • Salarii mici și lipsa unui plan pentru majorarea salariilor; • Insuficiența cadrelor didactice în domeniul preșcolar, dar și în domeniul educației; • Lipsa specialiștilor la grădinițe : medic, logoped, psiholog; • Lipsa spațiilor locative pentru tinerii

Tineret • Existența unui număr mare a tinerilor activi; • Tineret cu capacități , abilități și talenți; • Existența ziarului pentru tineret ”Stelele Nordului”; • Existența localurilor pentru ca tinerii să-si dezvăluie abilitățile culturale și talentul; • Existența cercurilor pe interese; Cultura • Existenta unor locatii culturale precum Casa de cultura, Bibliotec publica, Scoala de arte, Casa de creatie, Muzeul de etnografie si istorie. • Existenta unor importante vestigii istorice si culturale care recomandă orasul ca o zonă potentiala pentru turismul cultural. • Personal calificat în domeniul dat; • Caracterul multicultural al populației orașului. • Preocuparea permanentă pentru conservarea traditiilor prin organizarea de manifestari cu ampla participare locala, nationala si internationala. • Participarea activă a populației la organizarea activităților culturale; • Copii talentați; • Prezenta colectivelor emerite, recunoscute în republică; • Funcționează în oraș un centru de voluntari, pe lângă SA ”Stimul”; Sport • Există școală sportivă; • Teren de fotbal funcțional; • Performanțe sportive la nivel național.	specialiști; • Dotări tehnico-sanitare precare; Tineret • Insuficiența locurilor pentru petrecerea timpului liber seara; • Insuficiența locurilor de muncă; • Nerespectarea actelor normative în domeniul angajării tinerilor în câmpul muncii; • Tineri nemotivați financiar pentru angajarea în câmpul muncii; • Lipsa centrelor de reabilitare pentru tineri și copii; • Societate civilă slab reprezentată, cu un număr mic de asociații obștești. • Nevalorificarea la maxim a potențialului cultural, sportiv și artistic al tinerilor; Cultura • Mobilier pentru copii și adulți învechit; • Lipsa unei scene de vară, pentru organizarea diferitor manifestații la aer liber; • Insuficienta finanțare a instituțiilor culturale pentru modernizarea acestora; • Necorespunderea salariilor pentru lucrătorii din domeniul culturii cu calitatea serviciilor acordate și volumul de lucru; • Sprijinirea insuficientă a artei și culturii; • Implicarea în prea mică măsură a tinerilor în viața culturală și artistică; • Numărul mic al manifestărilor cu scop caritabil; Sport • Insuficiența cadrelor calificate; • Infrastructura sportiva aflată într-o situație precară; • Lipsa inventarului sportiv în incinta
---	--

	școlii sportive; • Lipsa unui bazin la școala sportivă; • Lipsa unui lac ecologic curat.
Oportunități	Amenințări
Educație • Atragerea fondurilor prin intermediul proiectelor naționale și internaționale, în domeniul educațional; • Efectuarea schimburilor de experiență cu instituțiile similar din țară și de peste hotare; • Atragerea agenților economici în domeniul educațional; • Crearea fondurilor pentru colectarea ajutoarelor și sponsorizărilor din partea locuitorilor orașului, investitorilor străini sau agenți economici, pentru soluționarea problemelor din sfera educațională; • Dezvoltarea unei baze sportive cu bazin, stadion amenajat și bine echipat, accesibilă tuturor locuitorilor; Tineret • Colaborarea cu donatorii și scrierea proiectelor pentru soluționarea problemelor legate de tineret; • Atragerea investițiilor pentru dezvoltarea businessului; • Crearea de parteneriate cu organizații de tineret, din țară și de peste hotare; • Efectuarea schimbului de experiență; • Crearea ONG-urilor care să se ocupe de soluționarea problemelor legate de tineret; • Dezvoltarea voluntariatului; Cultura • Colaborarea cu Ministerul Culturii; • Promovarea specificului multicultural, prin organizarea unor evenimente culturale de profil. • Colaborarea cu centrul de voluntari de pe lângă SA "Stimul"; • Aplicarea pentru programe și granturi de sprijinire și dezvoltare a culturii și tradițiilor;	Educație • Criza economică; • Migrația excesivă a populației apte de muncă; • Scăderea nivelului de colaborare, stimă și înțelegere între diferiți actori sociali; • Pe fondul scăderii natalității și al îmbătrânirii populației, scade continuu numărul de elevi; • Scăderea atractivității sistemului de învățământ datorită salariilor mici din acest sector ; Tineret • Migrația excesivă a tineretului; • Instabilitatea politică; • Neaplicarea în practică a politicilor guvernamentale legate de tineret; Cultura • Migrația în masă a populației, în deosebi a tineretului; • Plecarea specialiștilor în alte domenii plătite mai bine; • Criza economică; • Micșorarea numărului de finanțări în domeniul culturii; • Devalorizarea modele naționale;

• Efectuarea schimbului de experiență cu alte orașe din țară și de peste hotare; • Stabilirea de parteneriate cu mass-media, pentru promovarea sectorului respectiv; • Identificarea donatorilor pentru obținerea echipamentului tehnic; • Identificarea persoanelor care ar putea sponsoriza participarea la diferite activități culturale naționale și internaționale; • Organizarea de spectacole cu scop caritabil; • Acordarea unor facilități fiscale celor ce sponsorizează activitățile culturale; Sport • Colaborarea cu Federațiile sportive din țară; • Scrierea proiectelor, pentru atragerea fondurilor în domeniu; • Atragerea agenților economici străini pentru finanțarea sportivilor care obțin performanțe la nivel raional, național sau internațional; • Stabilirea de parteneriate cu alte școli sportive din țară și din străinătate; • Invitarea sportivilor care s-au manifestat la nivel internațional pentru transmiterea abilităților și cunoștințelor tinerei generații; • Încurajarea tinerilor pentru sportul de performanță; • Acordarea unor facilități fiscale celor ce sponsorizează activitățile sportive.	• Insuficientă susținere a vieții culturale de către societatea civilă; • Diminuarea în și mai mare măsură a interesului tinerilor pentru cultură, artă și tradiții; Sport • Criza economică; • Migrația tinerilor peste hotare; • Desființarea școlii sportive; • Interesul scăzut față de sport din parte tinerei generații; • Continuarea atitudinii distante a mediului de afaceri față de domeniul sportului.
---	---

5.1.2 Definirea viziunii și misiunii

Viziunea strategică a orasului Ocnița

Ocnița – oraș din nordul Moldovei cu infrastructura dezvoltată, ce a devenit un centru turistic atractiv în regiune, un oraș cu autorități locale responsabile și deschise, cu cetățeni activi și un mediu de afaceri dinamic deschis acțiunilor de parteneriat în scopul dezvoltării regionale; Orașul Ocnița va deveni un oraș economic dezvoltat prin atragerea investițiilor, crearea locurilor de muncă, cu un mediu ambiant curat, și cu multe familii fericite.

Misiunea APL

Misiunea administrației publice locale este identificarea dinamică a tuturor problemelor și oportunităților de acțiune în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai a orașenilor în baza creșterii

economice locale durabile, dezvoltarea serviciilor de calitate și infrastructurii sociale, susținerii mediului de afaceri prin utilizarea eficientă a resurselor locale și atragerea investițiilor.

5.1.3 Obstacole în realizarea viziunii orașului Ocnița:

- Instabilitate economică și politică;
- Lipsa autonomiei financiare și surselor de dezvoltare suplimentare;
- Resurse locale naturale insuficiente;
- Sectorul IMM slab dezvoltat;
- Oportunități de dezvoltare nevalorificate;
- Capacități reduse de atragere a investițiilor și fondurilor externe;
- Exodul populației active din localitate;
- Infrastructura fizică învechită și deteriorată.

5.1.4 Principii și valori

Întru atingerea viziunii și realizarea misiunii localității, cetățenii comunității și administrația publică locală vor respecta următoarele valori comune:

- **Profesionalism și calitate** în soluționarea problemelor stringente ale comunității.
- **Respect pentru diversitatea culturală și etnică.** Diversitatea culturală și etnică reprezintă o moștenire valoroasă a orașului Ocnița. Promovarea acestei moșteniri constituie responsabilitatea tuturor cetățenilor orașului.
- **Competență.** Această valoare se va manifesta prin implicarea în rezolvarea problemelor comunității a unor persoane care dispun de cunoștințele și abilitățile necesare, investiți cu exercitarea acestor atribuții și responsabili pentru acțiunile lor.
- **Responsabilitate.** Este valoarea care va asigura dezvoltarea în toate domeniile, care va fi asigurată prin asumarea de către responsabilii de implementare a obligațiilor de a efectua acțiunile până la sfârșit cu asumarea răspunderii pentru consecințe.
- **Respect pentru șanse egale.** Suntem conduși de scopul nostru de a oferi posibilitatea tuturor cetățenilor de a trăi și de a munci într-un mediu lipsit de discriminări.
- **Respect pentru demnitatea umană.** Respectarea deplină a personalității fiecărui cetățean reprezintă o valoare importantă. Cetățenii orașului nostru vor fi tratați cu demnitate în ceea ce privește stilul lor de viață, cultura, credințele și valorile personale.
- **Respect pentru generațiile în vârstă, tradițiile familiale și dinastiile profesionale.**
- **Cooperare.** Strategia de dezvoltare va fi implementată doar lucrând împreună și în interes reciproc încercând să diminuăm divergențele la maxim.
- **Consultare.** Orice acțiune cu impact asupra unei mari părți a comunității va fi discutată cu întreaga comunitate și implementată cu acordul majorității.
- **Transparență.** Activitatea în privința implementării strategiei de dezvoltare se va desfășura fiind permanent îndreptată spre maximizarea căilor și posibilităților de informare reciprocă a factorilor de decizie și a membrilor comunității pentru asigurarea clarității și înțelegerii procesului în derulare.

VI. ANALIZA CADRULUI STRATEGIC

Analiza cadrului strategic are drept scop identificarea priorităților stabilite la nivelurile: național, regional, raional și sectorial. Aceasta își propune, de asemenea, să identifice influența pe care strategiile respective o au asupra orașului Ocnița, precum și importanța pe care aceste

documente strategice o reprezintă în cadrul procesului de elaborare a planului de dezvoltare socio-economică a localității.

6.1. DIRECTII STRATEGICE

DS 1. Reabilitarea urbana si dezvoltarea serviciilor comunale cu asigurarea eficientei energetice.

OS 1.1. Renovarea infrastructurii drumurilor locale si relansarea rutelor de transport public.

Conform Strategiei Nationale de Dezvoltare a Republicii Moldova 2012-2020 (SND 2012-2020), drumurile mai bune influențează direct creșterea și dezvoltarea economică prin mai multe căi, numite canale de influență.

Astfel, principalele beneficii, aranjate în ordine descrescătoare, sunt:

- Reducerea costului de operare a vehiculelor (COV), în care intră combustibilul și reparațiile economisite din cauza că drumul este mai bun.
- Reducerea timpului petrecut în drum de populație, care poate fi ulterior utilizat în scopuri productive sau pentru recreare.
- Reducerea accidentelor.
- Trafic adițional atras, inclusiv internațional.
- Efectele terțe, mai puțin tangibile, precum creșterea investițiilor străine directe și a turismului în urma atractivității mai bune a țării.

În perioada februarie – octombrie 2014 a fost elaborat Programul Regional Sectorial în sectorul Drumuri Regionale si Locale în RD Nord (PRS DRL în RD Nord), care stabilește unele priorități la nivel regional si local privind renovarea drumurilor si planifica acțiuni prioritare în acest sector.

Măsurile și acțiuni prioritare necesare la nivel local:

- Îmbunătățirea căilor de acces prin reconstrucția drumurilor din or. Ocnita.
- Îmbunătățirea căilor de acces spre terenurile agricole amplasate la periferia zonei.
- Amenajarea teritoriilor publice pentru atragerea investițiilor strategice, inclusiv prin sporirea accesibilității lor.

OS 1.2. Aprovizionarea cu apă potabilă de calitate si servicii de canalizare a cetățenilor din or. Ocnita.

La realizarea acestui obiectiv vor fi luate în considerare prevederile Strategiei de Aprovizionare cu Apă si Canalizare a RM (revizuită în anul 2012), Planului Regional Sectorial (PRS) în Apă si Canalizare (aprobată în iunie 2014) si Strategiei de Dezvoltare Regională a RD Nord (SDR Nord).

Conform SDR Nord pentru 2010 – 2016 alimentarea cu apă potabilă calitativă este un imperativ al regiunii.

Prioritățile de bază în acest domeniu ar trebui să includă:

- Profesionalizarea serviciilor publice AAC.
- Promovarea principiilor economiei de piață.
- Promovarea prestatorilor de servicii AAC eficienți.
- Efectuarea Studiilor de Fezabilitate în sectorul apă si canalizare.
- Elaborarea proiectelor de construcție a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.
- Extinderea rețelelor de apă si canalizare.
- Construcția stațiilor de tratare a apelor uzate.

OS 1.3. Îmbunătățirea managementului deșeurilor solide.

Pentru dezvoltarea serviciului de management al deșeurilor solide (MDS) Primăria or. Ocnita va aplica prevederile Programului Regional Sectorial de Management al Deșeurilor pentru Regiunea de Dezvoltare Nord (PRS MDS pentru RDN) care recomandă autorităților administrației publice locale să creeze la nivel regional asociații de management al deșeurilor solide, care vor urmări realizarea în comun a proiectelor de investiții publice de interes zonal sau regional, în conformitate cu strategiile regionale de management integrat al deșeurilor.

Conform PRS în MDS pentru RDN or. Briceni face parte din Subzona 2 a MDS, care include raioanele Briceni, Edinet, Ocnita și Donduseni din RD Nord. Aceasta Subzona este una prioritară pentru crearea unui sistem integrat de management al deșeurilor la nivel de regiune. Conform acestei strategii regionale în anul 2014 urmează să fie identificată o locație pentru crearea unui depozit regional pentru deșeurile solide. În anul 2015 va fi elaborat un proiect spre finanțare în domeniul MDS care va fi orientat spre accesarea fondurilor necesare pentru crearea unui sistem eficient în domeniul MDS.

Conform Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027 precum și a Programului Regional Sectorial de Management al Deșeurilor pentru Regiunea de Dezvoltare Nord (PRS MDS pentru RDN) administrația publică a orașului Briceni urmează să-și alinieze acțiunile de la nivel local cu prioritățile stabilite în acest domeniu:

- Crearea asociațiilor intercomunale (interraionale) pentru implementarea unui management integrat al deșeurilor la nivel intercomunal/ interraional în regiuni;
- Crearea sistemelor de colectare a deșeurilor în mediul urban/rural prin procurarea containerelor și amenajarea stațiilor de transfer, introducerea și extinderea colectării selective la sursă;
- Crearea rețelelor de colectare a anvelopelor uzate prin intermediul centrelor de deservire tehnică a automobilelor, centrelor comerciale, parcarilor;
- Crearea rețelei de colectare separată a bateriilor și acumulatorilor uzați de la utilizatori/ populație prin intermediul centrelor de deservire tehnică a automobilelor;
- Desfășurarea programelor de instruire profesională la toate nivelele, atât în sectorul public, cât și în cel privat în gestionarea deșeurilor, inclusiv pentru cele periculoase;
- Organizarea instruirilor la aplicarea noului sistem de raportare a datelor privind gestionarea deșeurilor, inclusiv a celor periculoase;
- Elaborarea unei strategii de comunicare între toate părțile implicate în gestionarea tuturor deșeurilor;
- Organizarea campaniilor de conștientizare asupra consecințelor practicilor necorespunzătoare în domeniul gestionării deșeurilor, inclusiv a celor periculoase din punct de vedere al protecției mediului.

OS 1.4. Utilizarea energiei renovabile și sporirea eficienței energetice.

Promovarea și asigurarea eficienței energetice în sectorul public este reglementat de un set de legi și strategii naționale și regionale.

Legea nr. 142 din 2 iulie 2010 cu privire la eficiența energetică reglementează activitățile care au drept scop reducerea intensității energetice a economiei naționale și diminuarea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului.

Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, adoptată prin Hotărârea de Guvern (HG) nr. 102 din 5 februarie 2013, menține obiectivele de eficiență energetică drept prioritate pentru ambele perioade: 2013-2020 și 2021-2030. Strategia prevede ghidări specifice privind dezvoltarea sectorului energetic din Moldova în vederea furnizării unei baze pentru creșterea economică și bunăstarea socială.

Planul Național de Acțiuni în Domeniul Eficienței Energetice pentru anii 2013-2015 detaliază măsurile propuse pentru eficiența energetică în sectorul public, după cum urmează:

- Elaborarea cadrului legal cu privire la performanța energetică a clădirilor;
- Promovarea clădirilor al căror consum energetic este aproape de zero;
- Promovarea companiilor de prestare a serviciilor energetice;
- Managementul energetic la nivelul autorităților publice locale;
- Creșterea eficienței energetice în sectorul public

Programul Regional Sectorial în Eficiență Energetică pentru Regiunea de Dezvoltare Nord (PRS în EE pentru RDN) a fost aprobat în luna februarie 2014 și stabilește prioritățile pentru asigurarea eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea de Dezvoltare Regională Nord.

DS 2. Crearea condițiilor pentru dezvoltarea businessului mic și mijlociu și atragerea noilor investiții în afaceri economice alternative.

OS 2.1. Promovarea produselor tradiționale de calitate și a potențialului economic al orașului.

La realizarea acestui obiectiv vor fi luate în considerare prevederile strategiilor regionale și naționale în domeniu. În special este vorba despre Strategia de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural din Moldova 2014-2020, Strategia de dezvoltare regională a RDN 2010-2016 și planurile de acțiuni pentru realizarea acestor strategii. De asemenea, vor fi utilizate prevederile Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană (partea economică), care se referă la aplicarea graduală a standardelor europene de calitate în sectorul de producere.

Prioritățile de bază identificate în aceste documente și care pot fi luate în considerare la elaborarea planului de acțiuni pentru realizarea obiectivului strategic 2.1 sunt:

- intermedierea fluxurilor economice de transport și comerciale între regiunile Republicii Moldova și cele internaționale;
- dezvoltarea rurală care presupune modernizarea agriculturii, dezvoltarea businessului rural, diversificarea serviciilor în agricultură, etc.;
- dezvoltarea industriei și IMM prin crearea condițiilor pentru deschiderea lor, dezvoltarea industriei în baza materiei prime a RDC, modernizarea tehnologiilor industriale, utilizarea eficientă a infrastructurii existente;
- valorificarea resurselor umane.

OS 2.2. Dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor și a celor întorși de la munci peste hotare.

La realizarea acestui obiectiv vor fi luate în considerare prevederile strategiilor regionale și naționale în domeniu. În special este vorba despre Strategia de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural din Moldova 2014-2020, Strategia de dezvoltare regională a RDN 2010-2016 și planurile de acțiuni pentru realizarea acestor strategii. De asemenea, vor fi utilizate prevederile Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană (partea economică), care se referă la aplicarea graduală a standardelor europene de calitate în sectorul de producere.

Prioritățile de bază identificate în aceste documente și care pot fi luate în considerare la elaborarea planului de acțiuni pentru realizarea obiectivului strategic 2.1 sunt:

- Dezvoltarea formării continue. Sprijin pentru calificarea și recalificarea profesională a populației ocupate în regiune.
- Susținerea și antrenarea tinerilor în programe/activități de antreprenariat.
- Stimularea IMM prin dezvoltarea serviciilor de informare și consultare pentru IMM (industrie, servicii, turism) și susținerea creării incubatoarelor tehnologice, centrelor de inovații tehnologice și aplicării tehnologiilor inovative (frigidere, sere, industria de prelucrare)

- Sprijinirea întreprinderilor cu potențial de export, care implementează standarde internaționale de calitate.
- Stimularea asocierii și cooperării tuturor actorilor din sectorul economic, în scopul asigurării echității în relația dintre producători de materie primă, procesori și comercianți.
- Promovarea principiilor de eficiență energetică în sectoarele economice în scopul optimizării cheltuielilor de producere.

OS 2.3. Extinderea și diversificarea activităților economice.

În acest scop ar putea fi utilizate oportunitățile create de Strategia națională privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015, Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020, Programul de susținere și dezvoltare a sectorului IMM-urilor pentru promovarea eforturilor privind ajustările economice structurale, Programul național de atragere a remitențelor în economie "PARE 1+1", Programul „Gestiunea eficientă a afacerii”, PNAET, Fondul special de garantare a creditelor (FGC), etc.

Prioritățile de bază în acest domeniu sunt:

- Inaugurarea mecanismelor de supraveghere și reglare a proceselor de migrație circulară (birouri de relații cu migranții, etc.).
- Susținere a persoanelor implicate în procese migratorii.
- Preluarea din experiența de succes a altor localități din republică.

DS 3. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sociale, serviciilor medicale și promovarea modului sănătos de viață.

OS 3.1. Modernizarea instituțiilor medicale și creșterea calității serviciilor de sănătate.

Conform *Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017* prioritățile principale sunt următoarele:

- Îmbunătățirea dirijării sistemului de sănătate în vederea asigurării condițiilor necesare implementării obiectivelor trasate în Politica Națională de Sănătate
- Îmbunătățirea finanțării și a mecanismelor de plată pentru serviciile de sănătate;
- organizarea și prestarea serviciilor de sănătate calitative;
- generarea și asigurarea resurselor necesare pentru sistemul de sănătate.

OS 3.2. Diversificarea serviciilor sociale și protecția persoanelor defavorizate.

În conformitate cu privire la Planul de acțiuni privind realizarea Observațiilor și recomandărilor Comitetului pentru Drepturile Economice, Sociale și Culturale pe marginea celui de-al doilea Raport periodic al Republicii Moldova privind implementarea Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale pe anii 2012-2015 sunt planificate:

- Implementarea și asigurarea mecanismelor de funcționare a serviciului universal, care va oferi dreptul tuturor locuitorilor Republicii Moldova, inclusiv a păturilor social vulnerabile, de a beneficia de setul minim de servicii de comunicații electronice de un anumit nivel de calitate și la prețuri accesibile
- Suport pentru desfășurarea activităților de mobilizare a comunității pentru respectarea drepturilor femeilor infectate/afectate HIV/SIDA, precum și promovarea activităților de prevenire în rândul femeilor vulnerabile HIV
- Contracurarea descreșterii ratelor de școlarizare a copiilor din învățământul primar și secundar, inclusiv a copiilor cu dizabilități și celor din familii socialmente vulnerabile

asigurarea accesului tuturor copiilor la educație, inclusiv a copiilor cu dizabilități și celor din familii socialmente vulnerabile, în special din localitățile rurale etc.

OS 3.3. Îmbunătățirea infrastructurii sportive și promovarea sportului în or. Ocnita.

DS 4. Protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător și dezvoltarea turismului ecologic.

OS 4.1. Reabilitarea și amenajarea bazinelor acvatice și a zonelor verzi ale orașului. Conform Strategiei Naționale de Mediu 2013-2023 este necesară aprobarea unei viziuni strategice în domeniul protecției mediului care să garanteze populației Republicii Moldova dreptul la un mediu durabil nepoluat și sănătos în armonie cu dezvoltarea economică și progresul social.

Strategia include un set de obiective și măsuri care vor asigura realizarea reformei sectorului de mediu, îmbunătățirea sistemului de management, utilizare rațională și protecție a resurselor naturale, crearea și asigurarea funcționării unui sistem adecvat de gestionare a deșeurilor; reducerea impactului negativ al activității economice asupra mediului și îmbunătățirea măsurilor de prevenire a poluării mediului (ESM, EIM, expertiză, autorizare), crearea unui sistem eficient de monitoring și control al calității mediului; promovarea Dezvoltării Economice Verzi la scară națională prin integrarea prevederilor de mediu în alte documente sectoriale, asigurarea accesului la informația de mediu și promovarea educației pentru dezvoltare durabilă; diminuarea impactului schimbărilor climatice și adaptarea la acestea; reducerea riscurilor și protecția împotriva dezastrelor.

OS 4.2. Educația cetățenilor pentru protecția mediului ambiant.

Pentru realizarea acestui obiectiv specific este necesară aplicarea prevederilor Strategiei de dezvoltare Regională Nord. Măsurile cu impact maxim pentru acest obiectiv sunt:

- Sporirea accesului la informația de mediu și promovarea educației ecologice.
- Sporirea securității ecologice în regiune prin promovarea activităților de stopare a degradării solurilor, de reabilitare a bazinelor acvatice, de extindere a ariei forestiere.

OS 4.3. Dezvoltarea infrastructurii turismului prin implementarea proiectelor în domeniu.

Pentru realizarea acestui obiectiv specific este necesară aplicarea prevederilor Strategiei de dezvoltare a turismului „Turism 2020” și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia în anii 2014 – 2016, a Strategiei de dezvoltare durabilă a turismului în Republica Moldova în anii 2003-2015 și ale Strategiei de Dezvoltare Regională Nord.

Prioritățile incluse în aceste documente strategice se referă la:

- Diversificarea instrumentelor de promovare turistică
- Includerea potențialului turistic național în circuitul turistic internațional
- Diversificarea și valorificarea tipurilor de agrement
- Susținerea și stimularea agenților economici din industria turistică care contribuie la dezvoltarea turismului intern și receptor
- Modernizarea infrastructurii turistice și amenajarea destinațiilor turistice
- Crearea unui mecanism eficient de colaborare cu autoritățile publice locale.
- Crearea condițiilor favorabile de promovare a brand-ului și produselor locale.
- Promovarea obiectelor istorice și culturale locale.
- Fortificarea obiectelor turistice din oraș.
- Conservarea stațiunilor naturale și al patrimoniului cultural.
- Dezvoltarea de oferte turistice și crearea oportunităților de investiții în turism.
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, servicii și marketing.
- Promovarea spiritului antreprenorial și a competențelor manageriale.

- Creșterea calității resurselor umane în prestarea serviciilor și turism.

DS 5. Imbunatatirea calitatii educatiei , a serviciilor culturale si informationale.

OS 5.1. Modernizarea institutiilor instructiv-educative din oras.

Conform Strategiei Sectoriale Educație de Dezvoltare pentru anii 2012-2020 stabilește direcțiile prioritare de dezvoltare a educației din Republica Moldova și a mecanismelor de realizare a acestora; asigurarea unei dezvoltări durabile a sistemului de educație în vederea formării unei personalități integre, active, sociale și creative - factori principali ai dezvoltării umane și ai progresului social-economic al țării.

Strategia este organizată în baza a trei piloni: acces, relevanță, calitate. Strategia este orientată spre rezultate și abordează problemele și soluțiile atât pe trepte de învățământ, cât și pe subiecte transversale. După consultarea și definitivarea Strategiei, Ministerul Educației va elabora un Plan de acțiuni pe termen scurt și mediu, care va detalia acțiunile prioritare și va stipula termenii de implementare, instituțiile responsabile și indicatorii de monitorizare.

OS 5.2. Modernizarea institutiilor culturale din or. Ocnita si promovarea valorilor spirituale.

OS 5.3. Modernizarea serviciilor informationale si promovarea transparentei decizionale.

VII. PLANUL DE ACȚIUNI CONFORM DIRECȚIILOR STRATEGICE (2014 – 2020)

Direcția strategică 1: <i>Reabilitarea urbană și dezvoltarea serviciilor comunale cu asigurarea eficienței energetice.</i>						
Obiectivul specific	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri (Lei)	Responsabili	Parteneri /Surse de finanțare	Indicatori
O.S. 1.1 Renovarea infrastructurii drumurilor locale și relansarea rutelor de transport public.	Elaborarea documentelor de urbanism	2015	70 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița	Document elaborat;
	Elaborarea unui studiu privind reabilitarea străzilor	2015	100 000	APL	Bugetul local, Consiliul rational Ocnița	Studiu elaborat;
	Reparația capitală a străzilor: Pușkin – 800 m., Emil Loteanu – 400 m., Malinovschi – 500 m.	2015	3 000 000	APL	Bugetul local, Consiliul rational Ocnița, Fondul rutier	Străzi reparate capital: Pușkin – 800 m Loteanu – 400 m Malinovschi - 500 m
	Reparația capitală a drumurilor aferente din cartierele “Iubileinî”, combinatului de producere și str. “50 ani a Victoriei” – 1 km.	2015	2 000 000	APL	Bugetul local, Consiliul rational Ocnița, Fondul rutier	Drumuri reparate capital

USAID
DIN PARTEA POPORULUI AMERICAN

Proiectul de Susținere a Autorităților
Locale din Moldova

Acest document a fost elaborat cu suportul proiectului USAID de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP) în parteneriat cu Centrul CONTACT. Viziunile exprimate nu corespund în mod obligatoriu celor ale Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) ori Guvernului SUA.

	Reparația capitală a str. A. cel Bun, Tineretului, Tîrgului;	2016	5 000 000	APL	Bugetul local, Consiliul rational Ocnița, Fondul rutier	str. "A. cel Bun", "Tineretului", "Tîrgului" reparate
	Reparația capitală a str. 1 Mai, Aerodromului;	2017	5 000 000	APL	Bugetul local, Consiliul rational Ocnița, Fondul rutier	str. "1 Mai", "Aerodromului" reparate
	Construcția drumului de conexiune între doua părți ale orașului;	2018-2020	1 200 000	APL	Bugetul local, Consiliul rational Ocnița, Fondul rutier	Drumul de conexiune construit.
	Reparația capitală a drumului de la calea ferată pînă la spital;	2015-2016	50000	APL	Bugetul local, Consiliul rational Ocnița, Fondul rutier	Drumul de conexiune construit.
	Relansarea a 3 rute de transport public local;	2015	200 000	APL	Bugetul local, Consiliul rational Ocnița, Fondul rutier	3 rute locale de transport public funcționale
	Realizarea proiectului de amenajare a stațiilor acoperite	2016	250 000	APL	Bugetul local, Consiliul rational Ocnița, Fondul rutier,	Nr. de stații amenajate

					PPP	
	Construcția trotuarelor în cartierele orașului;	2015	1 000 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița, PPP	Trotuarele din centrul orașului construite.
	Construcția și amenajarea a 4 parări moderne de cartier	2017	500 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița, PPP	Nr. de parări construite.
O.S.1.2 Aprovizionarea cu apă potabilă de calitate și servicii de canalizare a cetățenilor din or. Ocnița.	Reabilitarea apeductului orășenesc 20 km.	2015	10 000 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița, FNDR, FEN	20 km apeduct reparat; Nr. sporit de noi beneficiari ai serviciului
	Renovarea sistemului de canalizare în sectorul „Iubileinfi”;	2015	1400mil	APL	Bugetul local, CR Ocnița, FEN	Sistem de canalizare renovat
	Construcția stației de epurare în sectorul str. “Alexandru cel Bun”.	2015	10 000 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița, FNDR, FEN	Diminuarea poluării solului;
	Construcția stației de captare a apei în s. Naslavcea;	2016 – 2017	10 000 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița, FNDR, FEN	Scăderea ratei de îmbolnăviri;

O.S. 1.3 Îmbunătățirea managementului deșeurilor solide.	• Aplicarea parteneriatului public privat în organizarea serviciului de salubritate;	2015	3 000 000	APL	Bugetul local, CR Ocnita, FEN, FNDR, GIZ	Diminuarea poluării solului, apei și aerului din oraș;
	• Construcția unei stații de transfer de stocare a deșeurilor solide.	2016	5 000 000	APL	Bugetul local, CR Ocnita, FEN, FNDR, GIZ	Stație de transfer de stocare a DS construită; 10 locuri de muncă noi create;
	• Colectarea selectivă a deșeurilor;	2015	100 000	APL	Bugetul local, CR Ocnita	DMS colectate selectiv;
	• Dotarea parcului serviciului de salubritate cu 4 autospeciale, inclusiv a unei autospeciale pentru maturarea și spălarea străzilor orașului;	2018	1 000 000	APL	Bugetul local, CR Ocnita, FEN, FNDR, GIZ	4 autospeciale noi procurate;
	• Lichidarea gunoșiștilor neautorizate;	2015-2016	100 000	APL	Bugetul local, CR Ocnita	gunoșiștile spontane lichidate
O.S. 1.4 Utilizarea energiei renovabile și sporirea eficienței energetice.	• Elaborarea proiectului de anvelopare termică a edificiilor domeniului public	2016	500 000	APL	FEE	Edificii izolate termic;
	• Instalarea cazanelor pe biomasă în instituțiile preșcolare ale orașului;	2015-2016	1 000 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița, FEE, PNUD.	2 cazane pe biomasă instalate;

	Instalarea bateriilor solare în instituțiile preșcolare nr.1 și nr.2 ale orașului;	2016 – 2017	1 700 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița, FEE	Nr. de baterii solare instalate;
	Iluminarea străzilor principale în perioada nocturnă utilizând tehnologii bazate pe lămpi Led;	2015	1 500 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița, FEE	Iluminare stradală eficientă funcțional Nr. de străzi iluminate Nr. de lămpi Led instalate

Direcția strategică 2: Crearea condițiilor pentru dezvoltarea businessului mic și mijlociu și atragerea noilor investiții în afaceri economice alternative.

Obiectivul specific	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri (Lei)	Responsabili	Parteneri /Surse de finanțare	Indicatori
O.S. 2.1 Promovarea produselor tradiționale de calitate și a potențialului economic al orașului.	Identificarea terenurilor și spațiilor nevalorificate destinate investițiilor	2015	10 000	APL, ONG local cu profil economic	Bugetul local	Baza de date elaborată.
	Promovarea produselor autohtone și a potențialului economic al orașului pe rețele de socializare (Pagina web, Facebooc)	2015	15 000	ONG local cu profil economic	FNDR, Fonduri UE	Nr. de postări. Statistici de vizitare
	Elaborarea unui Catalog de produse și servicii din localitate	2015-2016	25 000	ONG local cu profil economic, AE locali	FNDR, Fonduri UE	Catalog elaborat. Nr. exemplarelor distribuite.

	Elaborarea materialelor promoționale despre produsele tradiționale ale orașului	2015-2016	15 000	ONG local cu profil economic	FNDR, Fonduri UE	Materiale promoționale elaborate (pliante informative, etc).
	Organizarea expozițiilor, târgurilor și festivalurilor de promovare a produselor locale;	2015 - 2020	100 000	APL, ONG local cu profil economic, AE locali	Surse locale, CR Ocnița, FNDR	Nr. de expoziții și târguri organizate Nr de agenți economici antrenați
O.S. 2.2 Dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor și a celor întorși de la munci peste hotare.	Contribuirea la crearea unei Asociații Obștesti locale în domeniul economic.	2015	2000	APL	Bugetul local	AO înregistrată.
	Crearea unui Centru de Business în or. Ocnița;	2016-2017	1 000 000	APL, ONG local cu profil economic	FNDR, Fonduri UE	Centru inaugurat.
	Evaluarea nevoilor mediului de afaceri, și identificarea zonelor unde APL poate acționa pentru a crea condiții dezvoltării activităților economice;	2015	20 000	ONG local cu profil economic	Bugetul local, CCI	Studiu elaborat și promovat.
	Contribuirea la elaborarea participativă a unei strategii de marketing pentru micii întreprinzători;	2015-2016	50 000	ONG local cu profil economic	FNDR, Fonduri UE	Strategie elaborată
	Program de instruire privind exploatarea eficientă a remitențelor;	2016-2017	100 000	ONG local cu profil economic	FNDR, PNAET, Pare 1+1	Nr de instruiți desfășurate. Nr de participanți la

						instruiri.
	Publicarea pe pagina web a Primăriei or. Ocnița a materialelor promoționale despre produsele și serviciile autohtone, precum și despre piața de desfacere;	2015	15000	ONG local cu profil economic	FNDR, Fonduri UE	Nr. postărilor.
	Contribuirea la instruirea tinerilor antreprenori în practicarea sistemelor de comerț electronic și a sistemelor pentru relații cu clienții;	2015	50 000	ONG local cu profil economic	FNDR, Fonduri UE	Nr. seminarelor organizate; Nr. persoanelor instruite; Volumul vânzărilor;
O.S. 2.3 Extinderea și diversificarea activităților economice.	Realizarea unui studiu privind analiza potențialului economic local și domeniile noi de dezvoltare economică a orașului;	2015	25 000	ONG local cu profil economic	FNDR	Studiu elaborat privind activitățile economice de dezvoltate în or.Ocnița.
	Realizarea materialelor informative dedicate afacerilor inovative și acțiuni promoționale la nivel local.	2015-2020	30 000	ONG local cu profil economic	FNDR, Fonduri UE	Nr. materialelor create.

	Organizarea unor seminare de instruire pentru antreprenori în domeniul afacerilor inovative de succes.	2016-2020	50 000	ONG local cu profil economic	FNDR, PNAET	Nr. activităților de instruire realizate. Nr. persoanelor instruite.
	Realizarea vizitelor de studiu în alte localități din țară și peste hotare cu vizitarea companiilor și întreprinderilor de succes.	2016-2020	100 000	APL, ONG local cu profil economic	CR Ocnita	Nr. vizitelor organizate. Nr. companiilor vizitate.
	Suținerea informațională și logistică a activităților economice inovative și aplicarea facilităților stimulente pentru antreprenori ;	2015-2020	100 000	APL	Bugetul local	Nr. afacerilor noi create.
	Identificarea posibilităților de deschidere a unei brutării orășenești.	2017-2018	Investitii private	APL, ONG local cu profil economic	Buget privat	Brutărie creată

Direcția strategică 3: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sociale, serviciilor medicale și promovarea modului sanatos de viață.

Obiectivul specific	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri (Lei)	Responsabili	Parteneri /Surse de finanțare	Indicatori
O.S. 3.1 Modernizarea	Dotarea Centrului medicilor de familie cu echipamente moderne.	2016	300 000	CR Ocnița, APL	Ministerul sănătății	CMF dotat;

instituțiilor medicale și creșterea calității serviciilor de sănătate.	Dotarea cabinetelor medicale, școlare și preșcolare.	2015 – 2020	300 000	APL	Bugetul local, organizații de caritate.	Cabinete dotate; Conținutul truselor medicale și echipament;
	Construirea și amenajarea terenului pentru decolarea helicopterului SMURD la chemarea Aviasan;	2016	145 000	Buget raional, Bugetul local.	Bugetul Raional, Bugetul local, Ministerul Sanatatii	Teren construit;
	Iluminarea teritoriului în preajma spitalului;	2016	100 000	APL	Bugetul local, Comisia Europeana	Sistem de iluminare construit;
	Asigurarea informării cetățenilor în fiecare instituție medicală despre serviciile acordate.	2015	15 000	APL	Bugetul local	Nr. panourilor informative instalate
	Crearea unei baze de date privind persoanele vârstnice din cadrul Serviciului pentru îngrijire la domiciliu.	2015	1000	APL, CR Ocnita	Bugetul local, CR Ocnita	Baza de date elaborată;
	Informarea cetățenilor despre repartizarea teritorială a medicilor de familie.	2015	5000	APL	Bugetul local	Nr. metodelor de informare;

	Realizarea programelor educaționale pentru sănătate în mediul școlar pentru prevenirea consumului de droguri și combaterea fumatului.	2015 -2020	20 000	CMF, ONG cu profil social, APL	Ministerul sanatatii	Program inaugurat;
O.S. 3.2 Diversificarea serviciilor sociale și protecția persoanelor defavorizate.	Identificarea posibilitatilor de creare a unei Asociații Obștești în domeniul social.	2015	2000	APL	Bugetul local	AO înregistrată;
	Îmbunătățirea căilor de acces pentru persoanele cu dizabilități.	2015	20 000	ONG cu profil social	FISM, Fonduri UE, UNDP, Fundatii private	Nr. pantelor de acces construite;
	Elaborarea Hărții Sociale a or. Ocnița (sprijin persoanelor și familiilor defavorizate).	2015	10 000	APL, ONG cu profil social	FISM, Fundații private și de caritate Fundații private și de caritate	Harta Socială elaborată;
	Crearea unui Centru de reabilitare pentru persoanele în etate.	2016 – 2017	1 000 000	ONG cu profil social	Fundatii private și de caritate	Centru funcțional; Nr. beneficiarilor; Nr. angajaților;

	Realizarea unui program de asistență medicală și socială la domiciliu pentru persoanele vârstnice.	2015	200 000	ONG cu profil social	CR Ocnița, FISM, UNDP, Fundații private și de caritate Bugetul local	Program realizat; Nr. beneficiarilor; Nr. serviciilor;
	Crearea unei cantine sociale pentru persoane defavorizate.	2015	300 000	APL, ONG cu profil social		Cantină funcțională; Nr. beneficiarilor;
	Inaugurarea unui Centru de prestare a unui complex de servicii pentru copii și persoane cu dizabilități.	2015 -2016	500 000	ONG cu profil social	FISM, UNDP, Fundații private și de caritate	Centru funcțional; Nr. beneficiarilor; Nr. angajaților;
	Crearea unui Centru de orientare și pregătire profesională/ vocațională pentru persoane cu dizabilități.	2016 – 2018	200 000	ONG cu profil social	Bugetul local,	Centru funcțional; Nr. beneficiarilor; Nr. angajaților;
	Asigurarea sprijinului material pentru prevenirea instituționalizării și reintegrarea copilului în familie (cca 20 copii/an)	2015 – 2020	100 000	APL, ONG cu profil social	Fundații private și de caritate	Nr. beneficiarilor;
	Proiect de inaugurare a Centrului de plasament temporar pentru femei și copii maltratați cu o capacitate de 20 de locuri.	2018	200 000	ONG cu profil social, APL	Fundații private și de caritate	Centru funcțional; Nr. beneficiarilor;

						Nr. angajaților;
	Crearea unui azil de bătrâni și a persoanelor singuratice și fără adăpost;	2018	1 000 000	ONG cu profil social, APL	Fundații private și de caritate	Azil funcțional; Nr. beneficiarilor; Nr. angajaților;
	Organizarea unei echipe de voluntari și instruirea lor în domeniu.	2015	2000	ONG cu profil social, instituțiile educaționale, Asociația de veterani	Fundații private și de caritate	Nr. de voluntari; Nr. și tipul acțiunilor desfășurate;
	Organizarea training-urilor în domeniul asistenței sociale și atragerii de fonduri.	2015	15 000	ONG cu profil social, APL,	Surse locale, CR Ocnița	Nr. evenimentelor de instruire; Nr. persoanelor instruite;
	Realizarea unor campanii de informare în comunitate despre problematica copiilor cu dizabilități (editare pliante informative, afișe de sensibilizare, evenimente, etc.)	2015 – 2020	50 000	Instituțiile educaționale din or. Ocnița.	Surse locale, CR Ocnița	Nr. campaniilor desfășurate; Nr. evenimentelor organizate; Nr. materialelor distribuite;

O.S. 3.3 Îmbunătățirea infrastructurii sportive și promovarea sportului în or. Ocnița.	Reabilitarea și modernizarea obiectelor sportive existente.	2015	200 000	APL	Surse locale, CR Ocnița Surse locale, CR Ocnița	Nr. obiectelor modernizate;
	Crearea a 3 piste pentru bicicliști în or. Ocnița.	2016	300 000	APL	Surse locale, CR Ocnița	Piste create;
	Instalarea în cartiere a echipamentelor și utilajelor sportive pentru copii și maturi	2015	150 000	APL	Surse locale, CR Ocnița	3 terenuri sportive amenajate în 3 cartiere;
	Amenajarea terenurilor sportive în grădinițele pentru copii.	2015 – 2016	50 000	APL, directorii de grădinițe	Surse locale, CR Ocnița	2 terenuri de sportive în 2 instituții preșcolare amenajate;
	Organizarea evenimentelor sportive orașenești și raionale.	2015 – 2020	30 000	APL, CR Ocnița	Surse locale, CR Ocnița	Nr. evenimentelor;
	Încurajarea și susținerea sportivilor locali talentați prin oferire de premii financiare.	2015 – 2020	10 000	APL	Surse locale, CR Ocnița	Nr. beneficiarilor;
	Atragerea de parteneri privați în dezvoltarea activității sportive.	2015 – 2020		APL	Surse locale, CR Ocnița	Nr. sponsorilor locali atrași;

Direcția strategică 4: Protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător și dezvoltarea turismului ecologic.

Obiectivul specific	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri (Lei)	Responsabili	Parteneri /Surse de	Indicatori
---------------------	----------	--------------------------	---------------	--------------	---------------------	------------

					finanțare	
O.S. 4.1 Reabilitarea și amenajarea bazinelor acvatice și a zonelor verzi ale orașului.	Amenajarea unei plaje de odihnă și agrement în preajma lacului orașenesc: • Salubritatea lacului și a terenurilor aferente; • Procurarea utilajului necesar pentru amenajare; • Amenajarea unui teren de joacă pentru copii; • Construcția VC public; • Instalarea tomberoanelor pentru deșeuri	2015 -2016	300 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnița, FNDR, FEN, Fonduri UE	Plajă amenajată cu 20 m³ de nisip; 12 obiecte de plajă instalate; 1 loc de joacă pentru copii amenajat; VC public funcțional; 5 tomberoane instalate
	Amenajarea sectorului silvic aferent lacului orașenesc: • Instalarea casuțelor de vară; • Amplasarea tomberoanelor; • Construcția VC public;	2015 – 2016	300 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnița, FNDR, FEN, Fonduri UE	Sector silvic amenajat; 12 foișoare instalate; VC public funcțional; 5 tomberoane instalate

	Realizarea Programului de amenajare a scuarilor din cartierele oraşului. • Inventarierea arborilor în fiecare zonă verde; • Întocmirea bazei de date; • Instalarea echipamentului de agrement pentru copii în scuarurile oraşului, • Instalarea mobilierului de grădina în scuaruri; • Instalarea urnelor de gunoi	2015	150 000	APL, ONG în domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnița	Documente elaborate; Baza de date elaborată; Echipamente de amenajare instalate; Urne instalate;
	Extinderea suprafețelor de spații verzi și dezvoltarea perdelelor de protecție: • Aplicarea programului multianual de plantări arbori; • Reabilitarea și extinderea parcului central	2015 -2020	200 000	APL, ONG în domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnița, FEN.	Programe de înverzire a oraşului elaborate; Nr. de campanii de informare a populației; Suprafața spațiilor verzi extinsă;
O.S. 4.2 Educația cetățenilor pentru protecția mediului ambiant.	• Contribuirea la crearea unei AO locale în domeniul protecției mediului	2015	2000	APL	Bugetul local.	AO în domeniul protecției mediului activă
	• Crearea unui azil pentru câinii vagabonzi;	2020	100000	APL, ONG	Buget local, fonduri externe de profil	Azil construit
	• Organizarea campaniilor de salubritate;	2015 -2020	100 000	APL, ONG în domeniul eco-	Bugetul local, CR Ocnița	Nr. campaniilor organizate

				turism		
	Organizarea campaniilor de informare în domeniul protecției spațiilor verzi	2015 -2020	50 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnita, FEN, Fonduri UE	Nr. campaniilor organizate
	Promovarea orașului ca comunitate curata cu mediul protejat	2015 -2020	100 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnita, FNDR, FEN, Fonduri UE	Materiale promoționale elaborate și distribuite
	Organizarea acțiunii “Aer curat pentru toți”	2015 -2020	50 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local,	Acțiune realizată
	Elaborarea și editarea materialelor promoționale	2015 -2020	35 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local,	Tirajul materialelor promoționale
	Organizarea evenimentelor de instruire, sensibilizare și informare	2015 -2020	50 000	APL, ONG în domeniul eco-turism APL	CR Ocnita, FNDR, FEN, Fonduri UE	Nr. evenimentelor de instruire; Nr. persoanelor instruite
	Elaborarea buletinului ecologic “Ocnita – oraș curat”	2016 -2020	45 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnita	Buletine elaborate lunar
	Organizarea concursului “Cea mai amenajată mahală”	2015 -2020	10 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local,	Concurs organizat anual; Nr.premiilor oferite

O.S. 4.3 Dezvoltarea infrastructurii turismului prin implementarea proiectelor în domeniu.	Restaurarea străzii “Profsoiuznaia” – locul fondării oraşului: • Restaurarea pavajului stradal; • Instalarea echipamentului de grădină cu respectarea tendinţelor începutului sec XX. • Instalarea iluminatului public corespunzator perioadei istorice mentionate; • Restaurarea artistica a cladirii Liceului “Gheorghii Pobedonoset”, constructia careia dateaza cu anul... a sec. XIX. • Restaurarea artistică a clădirii vechii a Gări feroviare – “raţiunea” de fondare a oraşului Ocnîţa. • Menţinerea aspectului istoric al clădirilor din caramidă roşie de pe strada “Profsoiuznaia”.	2017 -2020	1 000 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnîţa, FNDR, Fonduri UE	Nr. obiectelor restaurate
	Realizarea unui program de promovare a obiectivelor turistice din Ocnîţa şi împrejurimi	2015 -2020	100 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnîţa, FNDR, Fonduri UE	Nr. programelor realizate
	Crearea unui Centrul de promovare a meşteşugurilor şi tradiţiilor locale şi regionale	2015	100 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnîţa, FNDR, Fonduri UE	Centru funcţional

	Elaborarea materialelor informative și promoționale despre obiectivele turistice din or. Ocnița și împrejurimi	2015 -2020	200 000	APL, ONG în domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnița, FNDR, Fonduri UE	Tirajul materialelor promoționale
	Organizarea evenimentelor de promovare a potențialului turistic (festival muzical regional, târguri ale meșterilor populari din oraș și raion, etc ;)	2015 -2020	500 000	APL, ONG in domeniul eco-turism	Bugetul local, CR Ocnița, FNDR, Fonduri UE	Nr. evenimentelor organizate (festivaluri, târguri, activități culturale, etc)
	Încurajarea afacerilor în domeniul turismului (deschiderea agro-pensiunilor, promovarea bucătăriei autohtone, serviciilor de transport cu destinație turistica locala, etc).	2015 -2020	25 000	APL	Bugetul local, CR Ocnița	Nr. afacerilor în domeniul turismului ecologic create.

Direcția strategică 5: Îmbunătățirea calității educației, a serviciilor culturale și informaționale.						
Obiectivul specific	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri (Lei)	Responsabili	Parteneri /Surse de finanțare	Indicatori
O.S. 5.1 Modernizarea instituțiilor instructiv-educative din	Încurajarea proiectelor privind introducerea internetului în toate instituțiile instructiv-educative	2015 – 2017	100 000	APL, director instituție instructiv-educativa, APP	Bugetul local, CR Ocnița, Ministerul educației, Fundații private	Tehnologii moderne promovate

oraș.	Realizarea proiectului de implementare a tehnologiilor didactice bazate pe comunicații electronice	2015 – 2017	50 000	APL, director instituție instructiv-educativă, APP	Bugetul local, CR Ocnița, Ministerul educației, Fundații private	Tehnologii moderne promovate
	Asigurarea confortului termic în instituțiile educaționale	2015	200 000	APL, director instituție instructiv-educativă, APP	Bugetul local, CR Ocnița, Ministerul educației	Edificii izolate termic; Sisteme de încălzire modernizate
	Asigurarea instituțiilor educative preșcolare cu mobilier și echipamentul necesar	2015 – 2016	200 000	APL, director instituție instructiv-educativă, APP	Bugetul local, CR Ocnița, FEE	Temperatură conform normelor termice
	- Renovarea grădiniței de copii “Ghiocel”: - Schimbarea acoperișului; - Schimbarea geamurilor; - Reparația fațadei grădiniței; - Instalarea trotuarelor în jurul grădiniței; - Încălzirea și reparația podelei; - Procurarea utilajului pentru bucătărie; - Procurarea utilajului pentru spălarea rufelor; - Amenajarea terenului de joacă;	2015 – 2018	1 000 000	APL, director instituție instructiv-educativă, APP;	Bugetul local, CR Ocnița, Ministerul educației, FISM, FEE	Frecvența majorată a copiilor la instituțiile preșcolare; Sporirea calității studiilor;

	• Renovarea gradineței de copii “Rostoc jeleznodorojnica”: - Schimbarea geamurilor; - Schimbarea sistemului de încălzire în Grădina de copii „Rostoc Jeleznodoroșnica”. - Reparația fațadei grădiniței; - Încălzirea și reparația podelei; - Procurarea utilajului pentru bucătărie; - Schimbarea sistemului de iluminare în Grădina de copii „Rostoc Jeleznodoroșnica”. - Procurarea utilajului pentru spălarea rufelor; - Amenajarea terenului de joacă	2015 – 2018	500 000	APL, director instituție instructiv-educativa, APP	Bugetul local, CR Ocnița, Ministerul educației, FISM, FEE	Mobilier procurat și instalat; Nr. unităților de echipament achiziționat; Nr. unităților de echipament și mobilier achiziționat; Utilaj pentru bucătărie procurat
	• Inventarierea materiala a instituțiilor preșcolare (per instituție)	2015	10 000	APL, director instituție instructiv-educativa, APP	Bugetul local	Documente elaborate
	• Procurarea materialelor didactice;	2015 – 2020	20 000	APL, director instituție instructiv-educativa, APP	Bugetul local	Materiale didactice procurate

O.S. 5.2 Modernizarea instituțiilor culturale din or. Ocnița și promovarea valorilor spirituale.	• Modernizarea serviciilor bibliografice: - Achiziționarea programului specializat pentru biblioteci “Bibliophil” - Procurarea echipamentului electronic necesar (5 calculatoare, proiector, ecran, copiator) - Procurarea mobilierului pentru instalarea calculatoarelor (5 seturi) - Achiziționarea Bazei de date “Jurist” - Crearea unei pagini web a bibliotecii și promovarea instituției la nivel local, republican și internațional; - Procurarea de noi loturi de carte; - Crearea unei Novoteci în incinta Bibliotecii publice cu atribuirea funcțiilor de informare și documentare a cetățenilor orașului; - Organizarea evenimentelor de promovare a cărții și lecturii pentru diverse categorii de cititori.	2015 – 2020	100 000	APL, director bibliotecă	Bugetul local, CR Ocnița, Ministerul culturii, Fundații culturale private.	Programe specializate procurate și instalate; 5 calculatoare procurate; 5 seturi de mobilă pentru tehnica electronică procurate; Pagina web creată; Nr. vizitatorilor evaluat; Noi loturi de carte procurate; Nr. evenimentelor organizate; Nr. sporit de cititori; Nr. sporit de servicii bibliografice
---	---	-------------	---------	--------------------------	--	---

	• Realizarea proiectului de extindere si promovare a Muzelui oraşului: - Obținerea statutului juridic al instituției ca Muzeu al ținutului natal; - Inventarierea exponatelor muzeului conform legislației în vigoare; - Reparația capitală a încăperii muzeului; - Extinderea muzeului și amenajarea a unei săli de expoziții în plus; - Dotarea instituției cu mobilier specific muzeelor: vitrine deschise și închise, dulapuri speciale, mese, scaune, etc. - Dotarea cu echipament electronic performant (1calculator, scanner, imprimantă, copiator)	2015	300 000	APL, director muzeu	Bugetul local, CR Ocnița, Ministerul culturii, Fundații culturale private	Statut juridic obținut; Condiții îmbunătățite pentru păstrarea exponatelor; Spații extinse; Nr. vizitatorilor crescut; Document de inventariere elaborat; Nr. articolelor de promovare în presa locală; Echipament tehnic procurat
	• Modernizarea Casei de Cultură a oraşului Ocnița: - Crearea Centrului de cultură și odihnă în baza Casei de Cultură a oraşului Ocnița - Reparația internă a et. II al Casei de cultură din Or. Ocnița - Dotarea cu mobilier specific activităților promovate de către instituție - Crearea unei pagini web a Casei	2015 – 2016	2 000 000	APL, director Casa de cultura Ocnița	Bugetul local, CR Ocnița, Ministerul culturii, Fundații culturale private.	Volum de investiții atras; Condiții bune pentru desfășurarea activităților culturale asigurate; Echipament

	de cultură și promovarea instituției la nivel local, republican și internațional; - Procurarea echipamentului sonor de performanță; - Procurarea echipamentului tehnic; - Procurarea costumelor naționale autohtone; - Atragerea investițiilor pentru susținerea și promovarea grupurilor artistice; - Program de participări la manifestări artistice locale, naționale și internaționale; - Organizarea activităților artistice de promovare a tinerelor talente; - Crearea condițiilor de dezvoltare a artei artisanale în baza Casei de cultură a or. Ocnîța. - Crearea unui studiou etno-folcloric pentru copii - Crearea cercurilor de artiști amatori					procurat; Mobilier corespunzător procurat și instalat; Costume naționale procurate; Nr. evenimentelor culturale promovate
--	---	--	--	--	--	---

O.S. 5.3 Modernizarea serviciilor informaționale și promovarea transparenței decizionale.	• Crearea unui Centru de Informare și Documentare a cetățenilor; - Dotarea cu echipament electronic performant : 10 calculatoare, proiector, ecran, etc) - Crearea raftului de cărți electronice; - Organizarea instruirilor în domeniul IT pentru diverse grupuri-tintă: antreprenori, profesori, cetățeni în etate, APL, etc - Oferirea serviciilor de informare pentru cetățeni; - Promovarea serviciului în comunitate	2015 – 2016	100 000	APL	Fonduri UE, UNDP, Fundația Est-Europeană, Fundația Soros-Moldova	Centru de informare și documentare funcțional; Nr. beneficiarilor; Nr. persoanelor angajate; Echipament tehnic procurat și instalat; Nr. instruirilor organizate; Nr. persoanelor instruite; Lista de servicii a Centrului; Materiale promoționale elaborate și distribuite
	• Elaborarea buletinului informativ semestrial al APL Ocnița	2015 – 2020	60 000	APL	Bugetul local, donator externi	Nr. buletinelor
	• Organizarea dezbaterilor publice pe marginea problemelor de interes major	2015 – 2020	20 000	APL	Bugetul local, donatori externi	Nr. evenimentelor

	Organizarea Audierilor publice pe marginea subiectelor de interes comunitar major.	2015 – 2020	10 000	APL	Bugetul local, donator externi	Nr. de participanți
--	--	-------------	--------	-----	--------------------------------	---------------------

VIII. ANEXE

FIȘA DE PROIECT 1

Direcția strategică: Îmbunătățirea calității educației, a serviciilor culturale și informaționale.

Nr.	Itemi	Descriere
1.	Denumirea localității	Orașul Ocnița;
2.	Denumirea proiectului	Educație de calitate și confort termic la grădinița de copii „Ghiocel” din or. Ocnița.
3.	Definirea problemei	Nivel scăzut de frecvență a copiilor din instituția preșcolară „Ghiocel” din or. Ocnița și scăderea eficienței procesului instructiv-educativ din motivul lipsei confortului termic optimal.
4.	Obiectivul general	OG: Condiții favorabile pentru educarea și dezvoltarea copiilor și creșterea nivelului de frecvență a copiilor la grădinița- creșă „ Ghiocel”;
5.	Obiective specifice	OS1. Crearea condițiilor de confort termic eficient energetic pentru 250 de copii timp de 3 luni; OS2. Informarea a 250 de părinți despre beneficiile eficienței energetice; OS3. Crearea condițiilor de dezvoltare fizică a 250 copii timp de 2 luni;
6.	Indicatori	<u>Cantitativi:</u> OS1 30 geamuri și uși schimbate; 500 m² de acoperiș renovat; 1 cazan funcțional pe biomasă instalat; 4 baterii solare instalate; OS2 250 părinți informați despre eficiența energetică; 500 materiale informaționale repartizate; 3 întruniri organizate; OS3 - O sală de sport amenajată; - Competiții sportive între 2 grădinițe organizate; <u>Calitativi:</u>

		OS1 • Îmbunătățirea dezvoltării fizice, instructiv-educative a copiilor din grădinița „ Ghiocel”; • Nivel sporit de frecvență; OS2 • Grad sporit de conștientizare a părinților despre politicile și efectele benefice ale eficienței energetice; OS3 • Nivel sporit al sănătății copiilor-preșcolari • Condiții bune pentru dezvoltarea fizică a copiilor; <u>Impact:</u> OS1 • Cu 90 % mai mulți copii fizic dezvoltati, sănătoși și protejați, după 2 luni a implementării proiectului; • Frecvență sporită evaluată peste 4 luni;
7.	Parteneri posibili	1. APL; 2. Comunitatea; 3. Consiliul Raional; 4. Asociațiile de părinți; 5. Agenți economici; 6. Direcția de învățământ;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	700 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	UNDP, FEE, Asociații religioase, Fonduri europene;
10.	Perioada de implementare	2015-2017.

FIȘA DE PROIECT 2

Direcția strategică: Protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător și dezvoltarea turismului ecologic.

Nr.	Itemi	Descriere
1.	Denumirea localității	Orașul Ocnița;
2.	Denumirea proiectului	O viață frumoasă într-un oraș curat!;
3.	Definirea problemei	Cunoștințe ecologice reduse a cetățenilor din orașul Ocnița - un impediment în păstrarea unui mediu Curat;
4.	Obiectivul general	OG: Cetățeni conștienți, cu abilități de selectare și depozitare a deșeurilor menajere;
5.	Obiective specifice	OS1. Informarea a 80 % din cetățeni despre necesitatea preselecției și depozitării deșeurilor la platforme autorizate timp de 2 luni ; OS2. Motivarea a 50 % din locuitorii orașului Ocnița de a păstra curățenia în localitate, timp de 6 luni ; OS3. Asigurarea transparenței activităților proiectului prin editarea unui buletin ecologic;
6.	Indicatori	<u>Cantitativi:</u> OS1 • 5200 de cetățeni informați în cadrul adunărilor de cartier; OS2 • 1 concurs “Cea mai curată mahala” realizat; • 3 premii oferite; OS3 • Buletin ecologic editat și repartizat; <u>Calitativi:</u> OS1 • 5200 cetățeni cu noi cunoștințe în domeniul păstrării curățeniei; OS2 • Grad sporit al educației ecologice; OS3 • Cetățeni motivați în domeniul protecției mediului; <u>Impact:</u> • Mediu ambiant mai curat; • Număr redus de plângeri din partea cetățenilor, cu privire la acumularea neautorizată a deșeurilor, după 3 luni; • Grad sporit de mulțumire a cetățenilor, de calitatea serviciului, după o lună;
7.	Parteneri posibili	1. APL;

		2. Consiliul Raional; 3. ONG local cu profil ecologic;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	600 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	GIZ; UNDP; FNDR;
10.	Perioada de implementare	Februarie- August 2015

FIȘA DE PROIECT 3

Direcția strategică: *Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sociale, serviciilor medicale și promovarea modului sănătos de viață.*

Nr.	Itemi	Descriere
-----	-------	-----------

1.	Denumirea localității	Orașul Ocnița;
2.	Denumirea proiectului	Instituțiile publice în serviciul și accesul persoanelor cu dizabilități;
3.	Definirea problemei	Clădiri și instituții publice inaccesibile pentru persoanele cu dizabilități;
4.	Obiectivul general	OG: Clădiri și instituții publice accesibile și deschise pentru persoanele cu dizabilități;
5.	Obiective specifice	OS1. Informarea administrației a 5 instituții publice în domeniul nediscriminării în obținerea informațiilor și serviciilor publice timp de o lună; OS2. Crearea condițiilor de acces pentru persoanele cu dizabilități locomotorii către 5 instituții publice timp de 3 luni;
6.	Indicatori	<u>Cantitativi:</u> OS1 • 25 persoane informate în domeniul nediscriminării; • 50 materiale informaționale repartizate; OS2 • 5 rampe de acces construite; <u>Calitativi:</u> OS1 • Administrația instituțiilor publice mai calificată și mai competentă în domeniul nediscriminării; OS2 • 90 % din persoanele cu dizabilități satisfăcute de rezultatul proiectului; • Condiții optime de acces la instituțiile publice asigurate; <u>Impact:</u> Gradul înalt de frecvență a persoanelor cu dizabilități, la instituțiile publice după o lună;
7.	Parteneri posibili	1. APL; 2. Consiliul Raional; 3. Direcția Raională de Asistență social și Protecție a familiei; 4. Confesii religioase;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	100 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	Consiliul raional, Ministerul de resort, Fonduri europene; USAID; UNDP; FISM; Fundația Soros;
10.	Perioada de implementare	3 luni.

FIȘA DE PROIECT 4

Direcția strategică: *Crearea condițiilor pentru dezvoltarea businessului mic și mijlociu și atragerea noilor investiții în afaceri economice alternative.*

Nr.	Itemi	Descriere
1.	Denumirea localității	Orasul Ocnița;
2.	Denumirea proiectului	Centrul Regional de oportunități pentru dezvoltarea businessului mic și mijlociu
3.	Definirea problemei	Condiții nefavorabile pentru impulsionarea și susținerea tinerilor întreprinzători;
4.	Obiectivul general	OG: Crearea condițiilor favorabile pentru

		impulsionarea și susținerea tinerilor întreprinzători;
5.	Obiective specifice	OS1. Informarea cetățenilor din orașul și raionul Ocnița despre misiunea centrului timp de 6 luni; OS2. Renovarea edificiului destinat centrului timp de 6 luni; OS3. Instruirea a 15 potențiali tineri în domeniul dezvoltării afacerilor, timp de 2 luni;
6.	Indicatori	<u>Cantitativi:</u> OS1 • Un site de informare creat; • 32 panouri informative instalate; • 6 articole informative în presa locală publicate; • 320 de tineri informați; • 500 pliante informative elaborate și repartizate; OS2 • un edificiu renovat și adaptat necesitatilor; • 10 săli de incubare a afacerilor amenajate; OS3 • 5 specialiști pentru instruire a tinerilor întreprinzători contractați; • 4 seminare de instruire realizate; • 15 persoane instruite; <u>Calitativi:</u> OS1 • 70 % din populația orașului informată ; OS2 • Condiții favorabile pentru desfășurarea activității incubatoarelor de afaceri; OS3 • 15 tineri cu capacități avansate și pregătiți pentru a începe o activitate; <u>Impact:</u> • Gradul de sustenabilitate a înființării unor noi afaceri, circa 75 %, după instruirea în cadrul centrului; • 10 locuri de muncă nou create; • Un venit suplimentar la bugetul local;
7.	Parteneri posibili	1. Administrația locală din localitățile partenere; 2. Consiliul Raional;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	1 300 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	USAID; Fonduri europene; FNDR; GIZ;
10.	Perioada de implementare	2015-2016

FIȘA DE PROIECT 5

Direcția strategică: *Reabilitarea urbană și dezvoltarea serviciilor comunale cu asigurarea eficienței energetice.*

Nr.	Itemi	Descriere
1.	Denumirea localității	Orașul Ocnița;
2.	Denumirea proiectului	Apă de calitate pentru cetățenii or. Ocnița
3.	Enunțul problemei	Acces insuficient la resurse de apă potabilă de calitate înaltă a cetățenilor din or. Ocnița.
4.	Obiectivul general	OG: Asigurarea locuitorilor orașului Ocnița cu apă potabilă de calitate înaltă;
5.	Obiective specifice	OS1 Extinderea și modernizarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare a orașului Ocnița timp de 3 luni. OS2 Îmbunătățirea serviciului de asigurare cu apă și canalizare a locuitorilor orașului Ocnița.

		OS3 Informarea cetățenilor despre proprietățile curative a apei potabile consumate, provenite din izvoarele s. Naslavcea si tarifele de plată.
6.	Indicatori	<u>Cantitativi:</u> OS1 20 km apeduct renovat 3500 m de rețele de canalizare construite 2 bazine de acumulare a apei potabile cu capacitate de 600 m.c. construite 2 stații de epurare cu capacitatea totală de 700 m.c./zi instalate OS2 30 persoane instruite - Plan de dezvoltare a întreprinderii elaborat OS3 - seminare de instruire organizate 50 persoane instruite - Buclet, 3000 ex. 2 panouri informative - Materiale publicate lunar în mass-media locală <u>Calitativi:</u> OS1 - Locuitorii orașului Ocnița vor avea acces permanent la apa potabilă de calitate, provenită din izvoarele cu debit sporit ale s. Naslavcea . OS2 - Toți consumatorii de apă potabilă – locuitori și întreprinderi economice, vor beneficia de servicii moderne de asigurare cu apă și canaliare, ceea ce va contribui la îmbunătățirea nivelului de trai a locuitorilor. OS3 - Cetateni informati despre calitatile curative ale apei din s. Naslavcea; <u>Impact:</u> OS1

		Toți consumatorii de apă potabilă – locuitori și întreprinderi economice, beneficiază de servicii moderne de asigurare cu apă și canalizare. Va scădea numărul bolnavilor de boli gastro-intestinale. OS2 Asigurarea unui management performant al serviciului de apă și canalizare va contribui la reducerea cheltuielilor bugetare pentru întreținerea întreprinderii și va permite rezolvarea altor probleme sociale din oraș. OS3 Existența apei potabile și a sistemului de canalizare va contribui la dezvoltarea întreprinderilor economice din orașul Ocnița, va fi posibil de creat întreprinderi de prelucrare a produselor agricole (de obicei acestea utilizează tehnologii bazate pe consumul de apă).
7.	Parteneri posibili	7. APL; 8. Comunitatea; 9. Consiliul Raional; 10. Agenți economici;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	20 000 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	FNDR, FEN, Ministerul mediului, Fonduri europene;
10.	Perioada de implementare	2016-2018.